

Grant Thornton informerer

Nr. 3/2015

Din samarbeidspartner innen revisjon, regnskap, skatt og rådgivning - et kunnskapshus i vekst.

En av vår tids store samfunnsutfordring er hvordan nasjonen skal fortsette å skape verdier, hva vi skal leve av fremover. Olje-alderen kan ha nådd toppen, og næringslivet trenger flere ben å stå på. Et innovativt, verdiskapende og velfungerende næringsliv, med gründere, kunnskap og ny teknologi er viktig for vår fremtidige velferd.

Derfor er vi glade for å inngå samarbeid med den spennende organisasjonen Ungt Entreprenørskap. Ungt Entreprenørskap (UE) er en ideell organisasjon som arbeider med bedriftsutvikling som en del av utdanningen i skoleverket og som stimulerer til samarbeid mellom skole og næringsliv.

Samarbeid mellom skole og næringsliv er viktig. Landets evne til å forvalte befolkningens kompetanse er avgjørende for vår verdiskaping og samfunnsutvikling. Utdanningssystemet kan på mange måter sies å være en av næringslivets viktigste leverandører.

Vi i Grant Thornton er opptatt av å bidra til et sunt, solid og bærekraftig næringsliv. Gjennom vår kompetanse sørger vi for å gjøre bedriftene sunne og konkurransedyktige. Vi bidrar til bærekraftig vekst i næringslivet.

Den 17. september markerte vi vårt samarbeid med UE. I samarbeidet ligger blant annet at medarbeidere i Oslo og Trondheim vil besøke videregående- og /eller ungdomsskoler for å dele vår kunnskap om bedriftsetablering, økonomi og drift med våre kommende gründere og bedriftsledere.

Vårt merkevarelofte i Grant Thornton er å realisere potensialet for vekst i mennesker, samfunn og bedrifter. Kunnskapsoverføring er viktig for utvikling og vekst, og vi håper at det å bidra med kunnskap om bedriftslivet og karriereveiledning i skolen, på sikt kan være med på å skape verdier for både den enkelte, for samfunnet og for bedrifter. For som fungerende administrerende direktør i UE, Tor Kåpvik klokkelig har uttalt: «Vi vet ikke *hva* vi skal leve av i fremtiden, men vi vet *hvem* vi skal leve av. Fremtidens skole må være virkelighetsnær»

Frode Andersen
Partner
Grant Thornton

Grant Thornton Informerer

Grant Thornton informerer

Utgitt i samarbeid med
DnR Kompetanse AS

Kontaktinformasjon Grant Thornton

Grant Thornton Revisjon AS
Jan Møller
Bogstadveien 30
N-0355 Oslo
Tlf. 22 20 04 00
Faks. 22 20 04 10
e-post: oslo@grant.thornton.no
www.grant.thornton.no

Kontaktinformasjon DnR Kompetanse

DnR Kompetanse AS
Postboks 2914 Solli
N-0230 Oslo
Tlf. 23 36 52 00
forlag@revisorforeningen.no

Redaksjon

Redaktør Alf Asklund, tlf. 40 20 43 10
alf.asklund@revisorforeningen.no

Redaksjonsutvalg

Advokat Tom Larsen
Rådgiver Børge Busvold
Rådgiver Camilla Brunfelt

Utgivelsesplan 2015

Nr. 1 - Onsdag 4. mars
Nr. 2 - Fredag 5. juni
Nr. 3 - Fredag 2. oktober
Nr. 4 - Tirsdag 8. desember

Produksjon

07 Gruppen a.s.

www.grant.thornton.no

AKTUELLE DATOER

12. oktober

Merverdiavgiftsoppgaven
– frist for levering og betaling.

14. oktober

Skatteoppgjørene – siste pulje
er klar.

4. november

Frist for betaling av restskatt
1. termin for oktober-oppgjøret.

15. november

Betaling av forskuddsskatt
for personlige skattytere.

16. november

Arbeidsgiveravgift og skatte-
trekk – frist for levering og
betaling.

25. november

Klagefrist for skatteoppgjøret
14. oktober.

9. desember

Frist for betaling av restskatt
2. termin for oktober-oppgjøret.

10. desember

Merverdiavgiftsoppgaven
– frist for levering og betaling.

INNHold > 03 > 2015

Passordvett

Side 4

Skattefri kostgodtgjørelse ved dagreiser

Side 6

REGLER OM FRIVILLIG
REGISTRERING:

Merverdiavgift ved utleie av fast eiendom

Side 8

ENKLE GREP GIR MINDRE
STRESS OG ØKT
PRODUKTIVITET

Power nap på arbeidsplassen

Side 10

Gunstige regler for arbeid i hjemmet

Side 12

Skatt på sponsorturer

Side 14

Aktuelle satser

Side 18

Hobby som blir virksomhet – viktig med dokumentasjon

Side 20

SKATT – SKATT IKKE?

Aksjeselskaper som yter gaver

Side 22

Redusert oppbevaringstid, men mange unntak

Side 25

Nekter fradrag for tap på inntektsførte renter

Side 28

De nye aldersgrensene i arbeidsmiljøloven

Side 30

Aksjer som overføres vederlagsfritt

Side 32

Passordvett

ET GODT PASSORD MÅ VÆRE VANSKELIG å finne ut av for andre enn deg selv. I dag finnes det mange teknikker for å gjenskape passord og derfor må dine passord være godt nok rustet til å tåle disse.

Teknisk Sjef
Simon Manglerød,
Technical Services, Intility

Hver dag logger vi oss inn på en eller flere PC-er og nettsider, både i jobb-sammenheng og privat. Samtidig øker antall svindlere som er på jakt etter nettopp ditt brukernavn og passord, og programmer laget for å knekke passord blir stadig mer sofistikerte. Derfor er det nødvendig at du velger passord som utenforstående ikke på et enkelt vis kan gjette seg frem til.

Tips for god passord-sikkerhet

1. Ha forskjellige passord på hver enkelt tjeneste du benytter. Der- som du bruker samme passord på flere tjenester, vil skaden bli større, skulle du være så uheldig å bli angrepet.
2. Koble de ulike passordene til tje- nesten du logger på, uten å bruke navnet direkte. For eksempel for pålogging på jobben: «Hurra for jobben!», «Slik kommer jeg inn på Jobb-PC», «Jeg liker min ryddige pult.» e.l. Man kan også lage egne regler som kombinerer en forkor- telse av tjenesten i kombinasjon med et passord, for eksempel
 - a. For Google Mail; GM[dittpassord]
 - b. For Facebook; [dittpassord] FCBK
3. Benytt gjerne tall eller tegn som bokstaver
 - a. For eksempel kan tallet 0 brukes fremfor bokstaven «O».
 - b. Lilla kan bli: Li||a etc.
4. Ikke bruk personlig informasjon som er lett å gjette, som egen eller familiemedlemmers fødselsdato, adresse, førerkortnummer, eget, ektefelles eller barns navn e.l.
5. Passord er personlig. Gi **aldri** passord eller pin-kode til noen.
6. Velg to-faktor autentisering eller 2-trinns beskyttelse for tjenester som tilbyr det. «Noe du vet» (passordet) og «noe du har» (ofte mobiltelefonen, for SMS passkode) gir økt beskyttelse. De fleste større tjenester tilbyr denne funksjonaliteten, og er lett å sette opp. Har du en smart-telefon, finnes det en app som automatisk genererer ny sikkerhetskode hvert femte minutt for slike tjenester. Eksempler på tjenester som tilbyr 2-faktor autentisering: Google, Microsoft, Facebook etc.
7. Enkelte tjenester kan ha regler med begrensninger i antall tegn eller krav til tall eller spesialtegn i passordet. Du kan likevel bruke huskereglene ovenfor, men innrett deg etter tjenestens regler.
8. Skriv gjerne inn passordet noen ganger etter at du har byttet det. Da «sitter» det raskere i fingrene. Bytt helst ikke passordet minuttet før du reiser på ferie, da er det fort gjort å glemme det.
9. Bruk aldri passord-eksempler, lag dine egne passord som er enkle for deg å huske!
10. Ikke bruk passord som «Passord», tastaturrekker og sekvenser eller gjentatte tall/bokstaver («qwerty», 123456, 4444444, klmnopq, Sommer2015 etc.).

Det finnes flere tjenester som kan huske dine passord og gi deg tilgang til samtlige tjenester du bruker. Flere av disse tjenestene er meget populære grunnet brukervennligheten de tilbyr. Den sikreste løsningen vil alltid være et unikt passord for hver tjeneste du benytter, med en kompleksitet som gjør at muligheten for «Brute Force»-angrep er minimert.

SIKREST: Den sikreste løsningen vil alltid være et unikt passord for hver tjeneste du benytter.

STICOS
PROGNOSE

FREMTIDSSKAPER

DET BLIR ENKLERE MED STICOS PROGNOSE

God likviditetsstyring er en nødvendighet – det vet alle som jobber med økonomi. Da er det avgjørende å ha et godt verktøy som gir prognoser med høy kvalitet, slik at man kan utnytte bedriftens kapital best mulig. Sticos Prognose er integrert i regnskapssystemet ditt og bruker dine virkelige regnskapstall så langt du er à jour med registreringen. Dette gir deg en oppdatert og oversiktlig likviditetsprognose til enhver tid.

Se hvordan Sticos Prognose gjør likviditetsstyring enklere.

Få en demo på sticos.no/prognose.

 sticos
Alltid oppdatert

Skattefri kostgodtgjørelse ved dagreiser

ER DU PÅ JOBBREISE og har kostnader til reise eller mat mv., kan du etter avtale med arbeidsgiver få dekket disse. Dette kan være avtalt dekning etter regning eller etter egne satser. Satsene for dekning av kost etter Statens reiseregulativ er høye, skattefrie og kan gjennom året utgjøre et betydelig beløp. For dekning etter sats er det ikke en gang et vilkår at du har hatt kostnaden.

Rådgiver skatt
Paal Braanaas,
Revisorforeningen

Vi ser nærmere på vilkårene for å få slik skattefri godtgjørelse på dagreiser.

Ansettelsesforhold og rett på kostgodtgjørelse

De fleste ansettelsesforhold er avtale-regulert slik at det skal ytes kompensasjon til den ansatte for kostnader pådratt på reiser under utførelse av arbeidet. Rettigheten kan fremgå av tariffavtale, arbeidskontrakt eller av personalhåndboken. For statsansatte gjelder Statens reiseregulativ. Det regulerer ikke bare utgifter til kost, men også utgifter til reise og overnatting. Regulativet består av en særavtale for innenlandsreiser og en for utenlandsreiser. Bakgrunnen for regulativet er at ansatte på reise i tjenesten vil ha merutgifter i forhold til en alminnelig arbeidsdag på arbeidstedet. Regulativet viser størrelsen på kompensasjonen for disse kostnadene.

Ansatte i annen offentlig og privat sektor kan også ha avtalt at regulativet helt eller delvis skal gjelde.

Oppfyller reisen vilkårene i regulativet, har den ansatte krav på kostgodtgjørelse. Legg merke til at utbetalingen skjer etter satser og at det ikke er et vilkår at den ansatte har hatt kostnaden.

Dekning etter regning

Kompensasjon kan alternativt være regulert ved at det gis dekning «etter regning». Den ansatte må da først

pådra seg utgiftene under utførelse av arbeidet, for eksempel betale for en lunsj og deretter kreve arbeidsgiveren for dokumenterte utlegg. Slike utgiftsrefusjoner gir ikke overskudd og er ikke skattepliktige.

Ikke overskudd

Skattereglene legger til grunn at når det utbetales godtgjørelse etter satser og vilkår i regulativet, gir dette ikke overskudd og er derfor ikke skattepliktig. Det er nærliggende å tro at en kostgodtgjørelse på kr 280 etter en seks timers reise, vil gi overskudd. Skattefriheten må derfor ses på som en konsekvens av forenklede og standardiserte regler.

Nærmere om vilkårene i regulativet

For å ha krav på kostgodtgjørelse, må visse vilkår være oppfylt.

Det må være foretatt en reise under utførelse av arbeidet. Dette er normalt enkelt å ta stilling til. Har du et fast kontorsted og reiser ut til et avdelingskontor i forbindelse med et møte, så er vilkåret oppfylt.

Etter en endring av særavtalen med virkning fra 1. januar 2015 gjelder den nå også for ansatte som har såkalte rutinemessige reiser i yrket. Et eksempel vi være selgere eller servicearbeidere som reiser som del av arbeidet. Er du snekker, rørlegger mv. og ikke har noe fast kontorsted, men stadig

har skiftende arbeidssteder, er trolig også kravet til reise oppfylt.

Valgfri reise

Hvordan reisen er foretatt, er underordnet. Du kan benytte firmabil, egen bil eller offentlig transport. Eventuelle kostnader knyttet til selve transporten, kan dekkes skattefritt etter egne regler og blir ikke nærmere omtalt her.

Mobilt arbeidssted

Ansatte som utfører sitt ordinære arbeid om bord på et transportmiddel (mobilt arbeidssted), vil ikke ha krav på kostgodtgjørelse på dagreiser. Dette vil for eksempel gjelde tog- og flypersonell, sjåfører, loser, osv.

Minst 15 kilometer én vei

Kostgodtgjørelse forutsetter videre at reisen minst er 15 kilometer én vei. Om du for eksempel reiser 40 kilometer, men ingen av oppdragsstedene ligger lenger unna arbeidstedet enn 15 kilometer, oppfyller du ikke kravet om kostgodtgjørelse.

Regulativet åpner også for at du kan få dekket kost på reiser under 15 kilometer når særlige grunner foreligger, men da kun etter regning.

Minst seks timer

Videre må reisen vare minst seks timer. Satsene for kostgodtgjørelse er inndelt etter varigheten på reisen:

For reiser fra og med seks timer og til og med 12 timer: kr 280

TREKK: Dersom ett eller flere måltider er dekket etter regning/program/innbydelse eller er påspandert, skal det foretas trekk i kostgodtgjørelsen.

For reiser over 12 timer: kr 520

Som nevnt er det ikke et vilkår at den ansatte har hatt merutgifter til kost. Unnlater han å spise eller spiser egen matpakke, har han i begge tilfellene krav på kostgodtgjørelse.

Trekk i kostgodtgjørelse

Trekk i kostgodtgjørelsen beregnes som følger: frokost 20 %, lunsj 30 %, middag 50 %.

Selv der eksempelvis lunsjen er dekket, innebærer det lave måltidstrekket at den ansatte får utbetalt 196 kroner (280 minus 30 %). Vi er kjent med at slike godtgjørelser ikke innberettes som skattepliktige. Av Lignings-ABC (s. 901 pkt. 3.2.2) fremgår imidlertid følgende:

«Er kosten dekket av arbeidsgiver, oppdragsgiver eller av arrangør/vertskap, vil

en eventuell godtgjørelse som utbetales være skattepliktig.»

Anvendt på eksempelet over er det vår oppfatning at dekning av kost i form av fri lunsj for den ansatte innebærer at utbetalt kostgodtgjørelse på 196 kroner blir skattepliktig. Den enkelte ansatte må selv sørge for at slike godtgjørelser kommer med på selvangivelsen.

Hensiktsmessighet

Det er videre et vilkår at det på reisen ikke er mulig eller hensiktsmessig med bakgrunn i oppdragets karakter å innta måltidet på eget arbeidssted. Det er grunn til å tro at dette vilkåret ikke praktiseres særlig strengt. Vi er kjent med at staten betaler ut kostgodtgjørelse når den ansatte reiser og spiser i andre kantiner. Videre at det også betales ut kostgodtgjørelse ved kursdeltakelse der lunsj inngår som del av kursavgiften, men da med måltidstrekk.

Reiseregning

Den ansatte må videre fylle ut en reiseregning som gir grunnlag for beregning av godtgjørelsen.

Nærmere om skattereglene

Kostgodtgjørelsen må være utbetalt i samsvar med vilkårene i særavtalen, jf. Skattedirektoratets forskuddssatser. Skattemessig er det videre et krav at det foreligger en utfylt reiseregning.

Selgere kunne tidligere ikke få skattefri kostgodtgjørelse fordi reisene ble ansett som rutinemessige. Nå kan også selgere få skattefri kostgodtgjørelse på grunn av endringen av særavtalen. En selger som har avtale om at reiseregulativet skal gjelde, og reiser mer enn 15 kilometer én vei og har seks timer fravær, kan uten nærmere legitimasjon enn en korrekt utfylt reiseregning få kr 280 pr. dag skattefritt.

Gunstig for begge parter

Dette kan utgjøre en betydelig kostnad for arbeidsgiver. Sammenlignet med for eksempel å øke lønnen er imidlertid ordningen gunstig både for arbeidsgiver og for den ansatte. Arbeidsgiver slipper arbeidsgiveravgift og har fortsatt fradrag for utbetalingen. Fordelen for den ansatte er åpenbart skattefriheten. Nedsiden er at kostgodtgjørelsen verken inngår i feriepengegrunnlaget, gir sykepenger eller gir pensjonsgivende inntekt.

Endring på gang?

I og med at regulativet fra 2015 er utformet slik at langt flere yrkesgrupper kan ha krav på kostgodtgjørelse på reise, er vi kjent med at Skatteetaten nå er i ferd med å se nærmere på definisjoner av reisebegrepet mv. i skattemessig forstand. Det er trolig slik at disse nye gruppene for 2015 kan motta kostgodtgjørelse skattefritt om den er utbetalt etter Statens reiseregulativ. Mye tyder på at det innen kort tid kan komme endringer på skatteområdet slik at skattefritaket begrenses.

Merverdiavgift ved utleie av fast eiendom

FOR Å KUNNE FAKTURERE HUSLEIE med merverdiavgift må man være frivillig registrert. Fra 1. juli 2014 trenger de som allerede er registrert i Merverdiavgiftsregisteret, ikke lenger å søke om frivillig registrering. Det er nok at utleieforholdet behandles som merverdiavgiftspliktig.

En utleier som ikke allerede er registrert i merverdiavgiftsregisteret, må fremdeles søke om å bli frivillig registrert for utleie av fast eiendom.

Allerede registrerte utleiere

En virksomhet som er registrert i Merverdiavgiftsregisteret for salg av varer eller tjenester, kan fakturere husleie med merverdiavgift. Tidligere måtte utleier søke om en særskilt registrering for å kunne fakturere husleie med merverdiavgift. Nå er det nok at leieforholdet behandles som merverdiavgiftspliktig.

Utleier behandler leieforholdet som avgiftspliktig når utleier beregner, oppkrever og innberetter utgående

merverdiavgift på leieverderlaget. Det er ikke nok å avtale at utleien skal skje med merverdiavgift hvis ikke dette følges opp i praksis. Husleien må faktureres med merverdiavgift.

Oppføringsfasen

I perioden før leietaker flytter inn, og begynner å betale husleie, vil det ikke være noen husleie å beregne merverdiavgift av. I denne perioden, oppføringsfasen, vil utleier behandle leieforholdet som merverdiavgiftspliktig når utleier har inngått en bindende avtale med en fremtidig leietaker, og det fremgår av avtalen at leien vil bli fakturert med merverdiavgift.

Det vil ikke være nok at utleier har til hensikt å leie ut med merverdiavgift.

Rådgiver merverdiavgift
Camilla Brunfelt,
Revisorforeningen

Utleier må faktisk ha inngått en bindende avtale med en leietaker om merverdiavgiftspliktig leie.

Hvilke lokaler kan leies ut med merverdiavgift?

Selv om det ikke lenger er nødvendig å søke om frivillig registrering, har det ikke skjedd noen endring i hvilke lokaler man kan være frivillig registrert for. For å kunne fakturere utleie med merverdiavgift må leietaker være registrert i Merverdiavgiftsregisteret, og leietaker må bruke lokalene i sin merverdiavgiftspliktige virksomhet.

Fremleie

Skjer utleien i flere ledd, må alle ledd behandle leien med merverdiavgift. Utleier som vil fakturere leie med merverdiavgift, må påse at den/de som fremleier lokalene, er registrert for utleie, eller behandler leien med merverdiavgift. Utleier må også kontrollere at den som er i lokalene, er registrert i Merverdiavgiftsregisteret og bruker lokalene i sin merverdiavgiftspliktige virksomhet.

Lokaler som leies til virksomhet som ikke er avgiftspliktige

Leier man ut lokaler til leietaker som ikke er registrert, skal leien faktureres uten merverdiavgift. Man trenger ikke melde fra om at man også har slik utleie. Frivillig registrering for virksomheter som allerede er registrert i Merverdiavgiftsregisteret, vil kun omfatte de leieforholdene utleier velger å behandle som merverdiavgiftspliktige.

Beløpsgrense for registrering?

En virksomhet som er registrert fra før, kan fakturere leie med merverdiavgift fra utleien starter opp.

Ikke-registrerte utleiery

En virksomhet som bare driver med utleie av fast eiendom og som dermed ikke er registrert i merverdiavgifts-manntallet fra før, må fremdeles søke om å bli frivillig registrert for utleie av fast eiendom.

En virksomhet som blir frivillig registrert for utleie av fast eiendom etter søknad, må melde fra om lokaler han har som han ikke skal være frivillig registrert for. Frivillig registrering etter søknad vil omfatte alle fremtidige leieforhold, med mindre utleier melder fra om at lokaler skal unntas fra registreringen.

Ved søknad om frivillig registrering må man ha oppnådd beløpsgrensen

for registrering. Det vil si at man må ha fakturert husleie med kr 50 000 før man kan bli frivillig registrert. I oppføringsfasen, eller før utleien har kommet i gang, kan man imidlertid søke om å bli forhåndsregistrert.

Registrering tilbake i tid

Tidligere har det ikke vært mulig å bli frivillig registrert for utleie tilbake i tid. Fra 1. juli 2014 er denne praksisen myket opp og det er nå gitt anledning til å gå seks måneder tilbake i tid.

Frivillig registrering etter søknad kan innvilges fra og med en oppgavetermin som utløp de siste seks månedene før den elektroniske søknaden om registrering blir loggført eller fra søknaden på papir blir postlagt.

For virksomheter som er registrert i Merverdiavgiftsregisteret fra før, gjelder fristen fra virksomheten begynte å

behandle leieforholdet som merverdiavgiftspliktig.

Tilbakegående avgiftsoppgjør

Det er ingen endringer i reglene om tilbakegående avgiftsoppgjør bortsett fra at man ikke lenger trenger å sende en formell søknad. Har man leieforhold som man har behandlet uten merverdiavgift, vil man ikke kunne oppnå fradrag for kostnader tilbake i tid, med mindre man er innenfor seksmånedersfristen slik at man kan søke om registrering tilbake i tid.

Hvis man ønsker å endre leieforholdet fra ikke-avgiftspliktig til merverdiavgiftspliktig utleie for å oppnå fradrag, må man også beregne, oppkreve og innberette utgående avgift på leien tilbake i tid.

Spesialbyrået innen økonomi, regnskap, lønn, kontor og administrasjon.
Vi har 30 års erfaring med å finne den riktige kandidaten til vikariater og faste stillinger.

BJØRGFJELL
Search & Selection *Bemannings*
• OSLO • DRAMMEN • TRONDHEIM - bjorgfjell.no

Ring oss på telefon 23239191, så hjelper vi deg!

30 år
1985-2015

ENKLE GREP GIR MINDRE STRESS OG ØKT PRODUKTIVITET

Power nap på arbeidsplassen

GAMMEL ERFARING OG SUNN FORNUFT viser at det er smart med en power nap i løpet av arbeidsdagen. Forskning bekrefter det samme. Nok søvn og hvile er nødvendig for god helse, mestring og prestasjon.

Helse- og treningsterapeut
Ingun Mjaaland,
Bwell Norge

Ladestasjon

Stressforsker Ulf Lundberg mener at å hente seg inn igjen er den bortglemte medisinen og noe vi alle må gjøre daglig. Vi må lage rom for å hente ny kraft og energi – som vi lader mobilen så må vi lade kropp og hode. I dag er mangelen på tid til å hvile et større problem enn vår fysiske og psykiske belastning.

Søvn

Søvn er mat for hjernen. Under søvn skjer livsnødvendige prosesser både for hjernen og kroppen for øvrig. Sover vi for lite, kan det få store konsekvenser – dødelig, spesielt dersom vi kjører bil! Ved for lite søvn påfører vi kroppen en større stressbelastning. Dette er med på å svekke immunforsvaret og vi er mer mottakelige for sykdom og plager.

Søvnbehovet for den enkelte er individuelt, men de aller fleste har behov for 7–8 timer pr. døgn. Noen studier tar til orde for at vi i mange land, inkludert Norge, sover for lite – at lengden på søvnen er blitt redusert de siste årene. Årsakene til dette er mange og henger sammen med det hektiske samfunnet vi lever i. Søvn blir rett og slett nedprioritert.

Søvnmangel eller forskjøvet søvn over tid kan blant annet føre til stress, muskelplager, depresjoner og mage-

trøbbel. Studier indikerer også at søvnmangel kan gi økt risiko for hjerteproblemer og kreft. Skiftarbeidere er spesielt utsatt, fordi søvn-mønsteret forstyrres kontinuerlig.

Mange arbeidstakere er så plaget av tretthet at det rangeres som deres største helseplage. Dette gjelder særlig yngre personer med god utdanning. En undersøkelse, laget for Psykologisk institutt ved NTNU, viser at sju av ti arbeidstakere har vært plaget av trett-

het. Ressurssterke arbeidstakere under 40 år er mer trette enn andre. Et direkte resultat er at tretthet kan være reduksjon i arbeidskapasitet.

En power nap gir økt overskudd og gjør at man opplever mindre stress.

Power nap

Power nap defineres som en kort søvnperiode som avsluttes før du går inn i dyp søvn. Forskning viser en rekke positive fordeler og effekter ved å ta seg en høneblund i løpet av arbeidsdagen: man opplever mindre stress, får økt oppmerksomhet og produktivitet, bedre hukommelse og innlæring. En power nap er også godt for hjertet, gir bedre kognitive ferdigheter, økt motivasjon for fysisk aktivitet, økt kreativitet, bedre helse og økt overskudd. Med andre ord, en liten power nap på ca. 15 minutter kan utgjøre en stor forskjell både for enkeltindividet og bedriften.

En av de fremste på feltet er søvnforsker Dr. Sara Mednick. Hun har publisert en rekke artikler i vitenskapelige magasiner verden over. Oppsummert viser forskningen at vi jobber på ca. 50 % av kapasiteten vår

etter en 8–9 timers arbeidsdag. Ved en power nap daglig har vi mulighet til å øke arbeidskapasiteten vår betydelig, samtidig som vi vil ha mer overskudd til fritidsaktiviteter og sosialt samvær etter jobb.

Power naps kan ha ulike formål. De kan gjennomføres *regelmessig for forebygging av sykdommer og for å fremme god helse*. Vi snakker da om å ta en power nap hver dag eller 2–3 ganger pr. uke på et planlagt tidspunkt. Du kan ta en power nap *akutt – etter behov*, en blund ved trøtthet eller ulike typer av muskelsmerter og plager som oppstår mer eller mindre akutt, f.eks. hodepine, eller du kan ta en power nap når du selv føler at du har *mulighet og lyst*.

Planlegging

Mennesker er den moderne bedriftens største ressurs. Ledere som ser verdien

av å ha medarbeidere i balanse, forstår at gevinst for individet gir gevinst for bedriften, sier lege og professor i fysiologi Kerstin Uvnäs Moberg. Implementering og planlegging av tiltak vil som oftest være avgjørende for suksess. Vil du ha mest mulig effektive medarbeidere med energi og arbeidslyst, bør du som leder kanskje legge til rette for en power nap i løpet av arbeidsdagen.

Tiltak på jobben

Olympiatoppen, Felix Arkitekter, Idrettsbarnehagene og avdelinger ved Oslo universitetssykehus er blant noen av de som har implementert power nap som restitusjonsverktøy for utøvere og medarbeidere. Det er ingen tvil om at behovet for denne typen løsning vil være økende i tiden som kommer.

14 000 nye AS første halvår

Det er nå 274 099 aksjeselskaper og samlet 469 362 foretak registrert i Foretaksregisteret. Blant de nyregistrerte foretakene er 13 980 nye aksjeselskaper, 680 flere enn i første halvår 2014.

Flest nyregistrerte enkeltpersonforetak

Det ble registrert 19 188 nye enkeltpersonforetak i Enhetsregisteret første halvår, 1000 flere enn i samme periode i fjor. Kun 2621 av disse er imidlertid registrert i Foretaksregisteret.

Stadig færre velger NUF

Antallet nye norskregistrerte utenlandske foretak (NUF) fortsetter å gå ned, fra 565 i første halvår 2014 til 539 i første halvår i år. Det er nå under 10 000 NUF totalt i Norge.

Gunstige regler for arbeid i hjemmet

FOR ARBEID DU FÅR UTFØRT I HJEMMET, gjelder spesielle regler som gjør at du kan slippe å betale arbeidsgiveravgift hvis utbetalingen samlet er under 60 000 kroner. For den som gjør jobben, er utbetalinger inntil 6000 kroner pr. husstand skattefritt. Det er flere vilkår knyttet til ordningen, men i forhold til å engasjere en næringsdrivende kan det være en rimeligere løsning.

Rådgiver Paal Braanaas,
Revisorforeningen

Gjelder bare arbeid i hjemmet

Arbeidet må ha tilknytning til hjemmet eller til fritidsboligen, men det er ikke særlige begrensninger på type arbeid som utføres. Lignings-ABC nevner omsorgsfunksjoner i hjemmet, innkjøp, renhold, hagestell, snømåking, vedlikehold/repasasjon og påkostning av husstandens bolig eller fritidsbolig. Videre gjelder det også reparasjon av privat kjøretøy. Sendes gjenstanden vekk fra hjemmet, gjelder ikke skattefriheten. Skatteetaten opplyser samtidig at om det er mest praktisk for utførelsen av arbeidet, kan den som utfører arbeidet ta med seg gjenstanden hjem. Det forutsettes da at dette arbeidsstedet ikke har «et profesjonelt preg».

Skattefritt for mottakeren

Når for eksempel alderspensjonisten mottar inntil 6000 kroner for hagearbeid knyttet til andres husstand pr. år, er dette skattefritt for ham. I forhold til beløpsgrensen ses hver husstand under ett. Gjør pensjonisten tilsvarende type arbeid i andre husstander, vil vanligvis også ytterligere utbetalinger inntil 6000 kroner fra disse være skattefrie. Skattepliktig blir inntekten først når jobben som gjøres anses som virksomhet. Hvor grensen går, må vurderes konkret og etter det som benevnes som det alminnelige virksomhetsbegrepet.

Virksomhetsinntekt?

Kjøper han utstyr som gressklipper mv., har ansvar og risiko for det utførte

HJEM ELLER FRITIDSBOLIG: For arbeid som har tilknytning til hjem eller fritidsbolig, kan vanligvis en som ikke er næringsdrivende motta inntil 6000 kroner skattefritt.

arbeidet, driver over flere sesonger og har mange oppdragsgivere samt overskudd, kan det bli å anse som virksomhetsinntekt. Han vil da være utenfor skattefritaket og blir skattepliktig som næringsdrivende. At han ikke er registrert som næringsdrivende, er ikke avgjørende. Det er vedkommende selv som må ta stilling til dette, og ved tvil bør han gi opplysninger om aktiviteten i egen selvangivelse.

Utenfor skattefritaket

En registrert næringsdrivende gartner kan ikke påberope seg bestemmelsen selv for et mindre hagearbeid. Annerledes vil dette være om gartneren påtar seg arbeid som er utenfor næringsvirksomheten, for eksempel barnepass. Er det for eksempel opplyst at virksomheten leverer «vaktmestertjenester og tilknyttede håndverkstjenester mv.», vil et maleoppdrag derimot være del av virksomhetsinntekten og dermed utenfor skattefritaket.

Samme arbeid – innenfor og utenfor fritaket

Det kan stilles spørsmål ved om en som er ansatt i et aksjeselskap og eksempelvis er maler av yrke og arbeider som det, kan påberope seg bestemmelsen for en malerjobb på fritiden. Gitt at aktiviteten ikke kvalifiserer til å være virksomhetsinntekt, vil inntekt fra arbeidet trolig omfattes av fritaket. Et forbehold må videre være der oppdraget er gitt til aksjeselskapet og deretter kanalisert til den ansatte. Det vil være en illojal omgåelse av skatte-

reglene. Er maleren eneaksjonær eller dominerende eier i aksjeselskapet, er det trolig slik at han ikke kan påberope seg bestemmelsen.

Den som utbetaler

Den som engasjerer noen for et arbeid i hjemmet, må ta stilling til hvordan eventuelle utbetalinger skal behandles. Det kan være at den som påtar seg oppdraget er registrert som næringsdrivende – som leverer tilsvarende tjenester som du etterspør – eller at vedkommende representerer et aksjeselskap. Dette kan enkelt sjekkes på for eksempel handlehvit.no. Engasjeres disse, er man utenfor ordningen og man må forvente å få en faktura med merverdiavgift. Det skal da uansett ikke betales arbeidsgiveravgift.

Er det ingen holdepunkter for at vedkommende driver næringsvirksomhet innenfor det arbeidet som skal utføres, kan man legge til grunn at man kommer inn under den forenklete ordningen. Husstanden er da fritatt for å betale arbeidsgiveravgift når samlet lønn, inkludert verdi av kost og losji, for alle arbeidstakere er under 60 000 kroner i inntektsåret. Legg merke til at beløpsgrensen ikke er et bunnbeløp. Utbetalinger ut over grensen innebærer at det skal betales arbeidsgiveravgift fra første utbetaling.

I forarbeidene er det vist til at fritaket for arbeidsgiveravgift også gjelder der

en snekker er lønnsmottaker i et større foretak og samtidig utfører snekkeroppdrag for en husstand. Samme sted er det videre vist til at når arbeidstakeren er ansatt i et aksjeselskap hvor han har dominerende innflytelse, er det et vilkår for fritak at oppdraget etter sin art ikke omfattes av selskapets virksomhet. Med andre ord faller snekkeren med sitt 100 % eide aksjeselskap ikke inn under avgiftsfritaket.

Melding om arbeid i hjemmet

Skjemaet A04 «Melding om arbeid i hjemmet» skal fylles ut som del av A-ordningen. Det kan sendes inn elektronisk via Altinn. På Altinn ligger det en detaljert veiledning for utfylling av skjemaet. Er utbetalingene til den enkelte samlet sett under kr 6000 kan man velge om man sender inn skjemaet eller ikke. Et råd kan være å foreta alle utbetalinger via bank slik at man enklere holder kontroll. Når utbetalingen til den enkelte er over 6000 kroner, vil innsending av skjemaet innebære at vedkommende automatisk får beløpet med i selvangivelsen.

Via utfylling av skjemaet hentes den ansattes skattekort. Tildeling av eventuelle fribeløp på frikortet må avklares med den ansatte.

Selv om lønnsutbetalingene overskrider 60 000 kroner, skal man for det året benytte samme skjema. Det skal aldri beregnes arbeidsgiveravgift om arbeidet gjelder pass av barn under 12 år.

Få timene fakturert!

Ha full kontroll på fakturerbar tid og aktivitet hos klient.

Når man lever av timer, må det være enkelt å føre timer og fakturere. Med Tripletex kan du føre timer knyttet opp mot ulike aktiviteter, enten det er revisjon, årsoppgjør eller rådgiving.

Løsningen gir deg full oversikt over timer, fakturerbart arbeid og utgifter. Alt blir presentert på en enkel og oversiktlig måte.

Tripletex er et komplett økonomisystem med rapporter som gjør det enkelt å ha full kontroll over hele regnskapet ditt.

Prøv idag på tripletex.no

Skatt på sponsturer

I FORBINDELSE MED STØRRE SPORTS- eller kulturarrangement, er det ikke uvanlig at enkelte virksomheter ønsker å sponse sine ansatte og forretningsforbindelser med billetter, reise- og oppholdsutgifter. Her kan du lese mer om de skattemessige konsekvensene dette kan få for virksomheten og de som blir sponset.

Rådgiver Terje Brovold,
Sticos

Hovedregel – skatteplikt

Ifølge hovedregelen om inntekt i skatteloven regnes enhver fordel vunnet ved arbeid, kapital og virksomhet som skattepliktig inntekt. Når en virksomhet tar med kunder, leverandører eller andre forretningsforbindelser på større sports- eller kulturarrangement, vil skattemyndighetene i mange tilfeller klassifisere dette som en skattepliktig fordel for den enkelte deltakeren. Selv om kostnadene blir bokført som ikke-fradragsberettiget representasjon, vil det likevel kunne medføre skatteplikt både for ansatte og forretningsforbindelser som deltar. Siden kostnadene i forbindelse med slike arrangement ofte kan være store, vil dette kunne gi en betydelig skattebelastning for de som er med på turen. Det er derfor viktig å tenke gjennom mulige skattemessige konsekvenser før man inviterer med ansatte og forretningsforbindelser på slike arrangement.

Hovedregel – ikke fradrag for kostnadene

Hovedregelen er at det ikke gis skattemessig fradrag for kostnader til representasjon, dvs. tiltak som henvender seg utad til personer, bedrifter mv. som ikke er tilknyttet bedriften. Når virksomheten tar med forretningsforbindelser på større sports- eller kulturarrangement uten noe faglig program i tillegg, vil det derfor ikke foreligge fradrag for noen del av kostnadene. Dette vil gjelde reise- og oppholdskostnader, inngangsbilletter og servering mv. i forbindelse med arrangementet.

Det er heller ikke fradrag for kostnader, herunder lønnskostnader, til egne

ansatte som deltar. For fastlønnede ansatte som har et ordinært arbeidsforhold i bedriften, skal det normalt ikke foretas noen avkortning av fradragsretten for den delen av lønnskostnadene som anses å knytte seg til representasjonsoppgaver. Dette gjelder for eksempel for ledere hvor representasjonsoppgaver inngår som en del av stillingen, og for andre ansatte som fra tid til annen deltar på representasjonsoppdrag.

Turer med faglig innhold

Dersom arrangementet er kombinert med fremvisning av produkter, møter, seminarer eller lignende, må det vurderes hva som er hovedformålet med reisen. Hvis turen både har faglig innhold som gir rett til kostnadsfradrag og andre aktiviteter som ikke gir fradragsrett, f.eks. inngang på sportsarrangement, vil det normalt være spørsmål om å gi fradrag for enten:

- alle kostnader med unntak av kostnader som utelukkende gjelder ikke-fradragsberettigede formål, eller
- ingen av kostnadene med unntak av kostnader som utelukkende gjelder fradragsberettigede formål.

Dersom hovedformålet med reisen har et forretningsmessig preg og kostnadene derfor i utgangspunktet er fradragsberettigede, vil kostnader som utelukkende gjelder ikke-fradragsberettigede formål likevel aldri være fradragsberettiget. Selve reisen og merkostnader til kost og losji vil i slike tilfeller være fradragsberettiget, mens f.eks. kostnader til nattklubbesøk eller barregning ikke vil være fradragsberettiget. Det er heller ikke fradragsrett for kostnader til inn-

gangsbilletter, sightseeingturer o.l. når dette ikke er en del av det fradragsberettigede formålet.

For å dokumentere en påstand om at reisen hovedsakelig har forretningsmessig preg, bør det i tilknytning til bilagene opplyses om:

- hvilke emner/tema som er behandlet,
- tidsangivelse for hvert emne/tema,
- hva som er særlig viktig i relasjon til vedkommendes yrke/virksomhet,
- hva vedkommende faktisk har deltatt på, og
- eventuelt trykt program

Reisens samlede innhold kan likevel etter omstendighetene tale for at reisen hovedsakelig har feriemessig preg. Skattemyndighetene kan ved sin vurdering legge vekt på om den informasjonen som søkes oppnådd, kunne vært ervervet på annen og rimeligere måte, og om kostnadene står i rimelig forhold til utbyttet av reisen. Når for eksempel seminarer legges i tilknytning til større sports- eller kulturarrangement i utlandet, taler dette for at hovedformålet med reisen er å overvære arrangementene, selv om det legges opp til et omfattende faglig program i tillegg.

Skatteplikt for ansatte hos forretningsforbindelser mv.

Selv om kostnadene føres som ikke-fradragsberettiget representasjon, må det vurderes om ytelsene innebærer fordeler som skal skattlegges hos motakeren, f.eks. som lønn eller for personlig næringsdrivende som fordel vunnet i virksomheten.

Det vil være grunnlag for fordelsbeskatning hvis tiltaket hovedsakelig har karakter av ferie/rekreasjon/forøyelse, og hvor det faglige innslaget er mindre vesentlig. Dette gjelder selv om mottakeren/forretningsforbindelsen deltar i sin arbeidsgivers interesse, og selv om vedkommende i utgangspunktet ikke ønsker å delta.

Ved denne vurderingen legges det blant annet vekt på valget av reisemål, programmet for reisen og om ektefelle/ledsager deltar. Som nevnt over kan reisens samlede innhold etter omstendighetene tale for at reisen hovedsakelig har feriemessig preg, selv om det legges opp til et betydelig faglig program.

Hvis reisen hovedsakelig har feriemessig preg, skal det foretas beskatning for verdien av reisen som faller på den enkelte mottaker, ev. redusert med kostnader som gjelder rene forretningsformål. Hvis reisen hovedsakelig har forretningsmessig preg, skal det imidlertid bare foretas beskatning av den delen av kostnadene som er av privat karakter, for eksempel kostnader til nattklubbesøk, barregninger, inngangsbilletter, sightseeingturer osv.

Dersom ansatte hos forretningsforbindelser mv. etter det ovennevnte oppbærer en skattepliktig fordel, vil kostnaden som utgangspunkt ikke være skattemessig fradragsberettiget for foretaket som yter fordelene.

Etter en konkret vurdering kan det likevel foreligge fradragsrett hvis ytelser har karakter av belønning for salgsinnsats. Dette kan for eksempel være tilfelle når importører og produsenter av kapitalvarer gir sine forhandlere eller deres ansatte reiser mv. som belønning for salgsinnsats.

Hvem skal lønnsrapportere kundepleien?

Skattedirektoratet har antatt at det er den som betaler reisen, som har plikten til å lønnsrapportere den skattepliktige fordel i de tilfellene det gjelder belønning for resultat av salgsinnsats, jf. ovenfor.

Når det gjelder innrapportering av skattepliktig fordel ved kundepleie ellers, er det pr. i dag uavklart om det i det hele tatt er noen som har plikt til å innrapportere forholdet. Noen hevder at det er arbeidsgiveren, andre mener at

UTEN FAGLIG PROGRAM: Når en virksomhet tar med forretningsforbindelser på større sports- eller kulturarrangement uten noe faglig program i tillegg, vil det ikke være fradrag for noen del av kostnadene.

det er arrangøren som skal innrapportere fordelene. Lignings-ABCen løser heller ikke problemet – den sier bare at fordelene er skattepliktige for den som mottar fordelene, uten noen antydning om innrapportering.

Etter ligningsloven skal det gis opplysninger om *lønn og annen godtgjøring for arbeid*. Deltakeren fra forretningsforbindelsen utfører imidlertid ikke noe arbeid for den som dekker kostnaden («arrangøren»). Det er tvert imot arbeids- og ansettelsesforholdet hos forretningsforbindelsen som er årsaken til at vedkommende blir invitert med på turen. Dersom man trekker tråden videre, kan det hevdes at det er arbeidsgiveren til deltakeren som egentlig mottar fordelene for så å gi denne videre til den ansatte. Hvis denne argumentasjonen holder, vil det også kunne hevdes at det er arbeidsgiveren som skal innrapportere fordelene, beregne arbeidsgiveravgift og foreta skattetrekk.

I noen sammenhenger har det blitt påstått at bedriften («arrangøren») som inviterer/tar med seg ansatte hos forretningsforbindelser, får fulle arbeidsgiverplikter, altså lønnsrapportering mv. Flere skatteeksperter er også uenige i dette, da de mener at man blander skatteplikt for mottaker og innrapporteringsplikt for giver. Det er dessuten stort sett enighet om at en ansatt godt kan motta fordeler (reiser, gaver m.m.) som han blir skattepliktig for (som *enhver fordel vunnet ved arbeid*), uten at giver/ytter blir rapporteringspliktig.

Etter at Sticos har vært i kontakt med Skattedirektoratet angående denne problemstillingen, har vi fått opplyst at spørsmålet om lønnsrapportering av kundepleie nå er til vurdering i Finansdepartementet. Skattedirektoratet vil følge opp forholdet med omtale i lignings-ABCen så snart de får en avklaring. (Vi venter i spenning).

Dersom fordelene ikke er innrapportert, påhviler det uansett et selvstendig ansvar for deltakeren som har mottatt fordelene til å gi relevante opplysninger i sin personlige selvangivelse.

Skatteplikt for egne ansatte

Kostnader for egne ansatte som deltar på turen, og som anses som fordel vunnet ved arbeid, skal lønnsrapporteres

på vanlig måte og skal inngå i grunnlaget for forskuddstrekk og arbeidsgiveravgift. Når representasjonstiltaket består av reiser eller andre fordeler av vesentlig verdi med et utpreget privat/ferie-formål, er det ikke tvilsomt at verdien av tiltaket er skattepliktig naturaltelse på mottakerens hånd. Det er uten betydning for skatteplikten hvorvidt arbeidstakeren er forpliktet til å delta på representasjonstiltaket.

Dersom de ansatte opptrer som reiseledere og deltakelsen er preget av arbeid i tradisjonell forstand, dvs. ikke utelukkende oppgaver av representativ art, kan det legges til grunn at disse ikke mottar en skattepliktig fordel. Forutsetningen er at arbeidsinnsatsen står i rimelig og saklig sammenheng med bedriftens virksomhet og inntjening. I slike tilfeller er det i rettspraksis ikke lagt avgjørende vekt på at turen som sådan også hadde ferieinnslag.

Rimelig velferdstiltak for egne ansatte

Dersom alle eller en betydelig gruppe ansatte tar del i arrangementet, kan turen bli skattefri etter reglene for rimelig velferdstiltak. Betaler arbeidsgiver enkeltstående fellesarrangement, f.eks. teater, opera, konserter, fotballkamp mv. for en gruppe ansatte, vil dette være et velferdstiltak. Fordelen

vil være skattefri hvis tiltaket vurderes som rimelig.

Enkeltstående tilstelninger som kombineres med kortere opphold på hotell, kan anses som velferdstiltak. Skatteetaten har presisert at dette vil gjelde opphold med inntil to overnattinger. Det er uten betydning om oppholdet er lagt til virkedager eller en helg. Skattefritaket omfatter også den ansattes families deltakelse, innenfor rammen av hva som er rimelig. I så fall vil virksomheten også ha fradragsrett for den delen av kostnadene som kan knyttes til velferdstiltaket.

Dersom slike reiser (rene velferdstiltak) medfører flere enn to overnattinger, vil reisen bli å betrakte som en feriereise med full skatteplikt.

Består en reise av en kombinasjon av velferdstiltak og fagseminar og reisen medfører mer enn to overnattinger på hotell mv., må hver del vurderes isolert. Når kravene til skattefritak for henholdsvis velferdstiltak og fagseminar er oppfylt, må utgangspunktet være at hele turen er skattefri. På grunn av at oppholdet har mer enn to overnattinger, regnes imidlertid merkostnadene for eventuell ektefelles eller ledsagers deltakelse i sin helhet som skattepliktig inntekt for den ansatte.

Nettreiseselskaper og kunders rettigheter

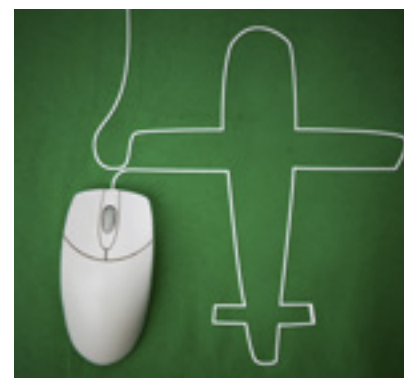
Forbrukerombudet har nylig gjennomført et tilsyn med 16 tilbydere av flyreiser og hotellovernattinger og det viser seg at en rekke turoperatører ikke gir kundene de rettighetene de har krav på.

Det viste seg at flere av nettreisebyråene som selger fly og hotellopphold samlet, ikke gir kundene de rettighetene de har krav på ifølge pakkereiseloven. Dersom det oppstår problemer med reisen, ber de kundene om å kontakte flyselskapet eller hotellet direkte. Dette kan være ulovlig.

Pakkereiseloven gir blant annet kundene rett til å klage på alle elementene av reisen direkte til arrangøren. Loven gir deg også rett til å søke om erstatning for ikke-økonomiske tap, for eksempel støy eller andre forhold som forringer ferien din.

Formidleren har også plikt til å videreformidle informasjon om endringer i avreise- eller ankomsttidspunkt.

Forbrukerombudet har bedt nettreisebyråene om å gjennomgå vilkårene og bestillingsløsningene sine, slik at de

oppfyller kravene i pakkereiseloven og bransjenormen.

Kilde: forbrukerombudet.no

Ring oss på:
55 38 77 77

Et moderne regnskapsbyrå

I dag må et regnskapsbyrå ha gode løsninger for å tilfredsstille kravene fra sine kunder:

- ✓ Tilgang på oppdatert informasjon uansett når og hvor de er
- ✓ Gode rapporteringsmuligheter
- ✓ Kunden ønsker å gjøre mer av jobben selv
- ✓ Løsninger som gjør at dere kan være Fakturamottak for kundene
- ✓ Effektive og brukervennlige løsninger som holder kundens kostnader til regnskapsføring lave

- ✓ Et byrå som kan bistå kundene i valg knyttet til den økonomiske situasjonen

Uni Micro AS har løsningene som gjør at byrået kan tilfredsstille disse kravene i dag og de kravene som kommer i årene fremover.

Å knytte klientene tettere til seg vil være en suksessfaktor i fremtiden. I tillegg vil det gi muligheter til å skape ekstra inntekter for byrået.

AKTUELLE SATSER > A JOUR PR. > 01.09.2015

AVGIFTSSATSER 2015

Arbeidsgiveravgift

Sone	Sats ¹⁾
I	14,1 %
I a	10,6 % / 14,1 % ²⁾
II	10,6 %
III	6,4 %
IV	5,1 %
IV a	7,9 % ³⁾
V	0,0 %

Sone for arbeidsgiveravgift fastsettes etter hvilken kommune selskapet driver virksomheten i, dvs. hvor foretaket, ev. underenheter av foretaket er registrert. For ambulerende virksomhet og virksomhet som driver arbeidsutleie, benyttes satsen for den sone hvor hoveddelen av arbeidet er utført.

1) Arbeidsgivere med aktivitet innenfor visse sektorer, bl.a.:

- transportsektoren (unntatt bl.a. drosjebiltransport, lagervirksomhet og flyttetransport)
- energisektoren (unntatt bl.a. bergverk og olje og gassutvinning)
- produksjon av stål og syntetiske fiber
- finans og forsikring
- bedriftsrådgivning og hovedkontortjenester for andre selskaper i konsernet

må beregne arbeidsgiveravgift etter satsene i sone I. Det samme gjelder for ambulerende virksomhet eller arbeidsutleie innenfor slike sektorunntatte aktiviteter.

Avgift kan likevel beregnes etter satsen for lokaliseringssonen så lenge differansen mellom avgift beregnet etter satsen i lokaliseringssonen og avgift beregnet etter en sats på 14,1 %, ikke overstiger kr 500 000 (kr 250 000 for godstransport på vei). Etter det er satsen 14,1 %. Fribeløpene gjelder på konsernnivå.

Er det gjennomført et klart regnskapsmessig skille, gjelder reglene bare for lønn knyttet til den sektorunntatte aktiviteten.

2) I sone I a kan avgift beregnes etter en sats på 10,6 % inntil differansen mellom den arbeidsgiveravgiften som ville ha fulgt av en sats på 14,1 % og avgiften som beregnes etter satsen på 10,6 %, overstiger kr 500 000 (kr 250 000 for godstransport på vei). Etter det er satsen 14,1 %. Dette gjelder ikke for jordbruk, skogbruk, fiske og visse beslektede virksomheter der satsen uansett er 10,6 %.

3) For jordbruk, skogbruk, fiske og visse beslektede virksomheter i sone IV a er satsen 5,1 %.

Merverdiavgift

Ordinært 25 %

Matvarer 15 %

Persontransport, romutleie, kringkastingstjenester, adgang til museer, fornøylesparker og idrettsarrangementer 8 %

BETALINGSTERMINER – VIKTIGE DATOER

A = Betaling av skattetrekk og arbeidsgiveravgift

M = MVA-oppgaven: Levering og betaling

F = Forskuddsskatt personlige skattytere (næringsdrivende)

E = Forskuddsskatt upersonlige skattytere, f.eks. AS

	A	M	F	E
1. termin	16.03.	10.04.	15.03.	15.02.
2. termin	15.05.	10.06.	15.05.	15.04.
3. termin	15.07.	31.08.	15.09.	
4. termin	15.09.	12.10.	15.11.	
5. termin	16.11.	10.12.		
6. termin	15.01.	10.02.		

Frist for A-melding: den 5. i måneden etter utbetaling.

GEBYRER TIL BRØNNØYSUNDREGISTERNE MV.

Forsinkelsesgebyrer ved innsending av årsregnskap

Første 8 uker 1R kr 860 pr. uke

Neste 10 uker 2R kr 1720 pr. uke

Neste 8 uker 3R kr 2580 pr. uke

Forsinkelsesgebyr beregnes når regnskapet leveres etter 31. august.

Regnskapet skal sendes inn elektronisk.

RENTESATSER

Forsinkelsesrente (morarente)

Fra 01.07. til 31.12.2015 9,00 % p.a.

Fra 01.01. til 30.06.2015 9,25 % p.a.

Rentetillegg og rentegodtgjørelse ved skatteoppgjøret

Rentesatsen er 0,91 % p.a. og er lik for både restskatt og tilgodebeløp. Ordinær rente ved skatteavregningen er ikke skattepliktig eller fradrags-

berettiget. For restskatt beregnes det rentetillegg fra 1. juli 2014 (fra 15. mars 2015 for upersonlige skattytere) til forfall 1. termin. For tilgodebeløp beregnes rente fra 1. juli 2014 (fra 15. mars 2015 for upersonlige skattytere) til skatteoppgjøret blir sendt. For tilleggskorsett beregnes rente fra 31. mai 2015 til skatteoppgjøret blir sendt.

Renter etter vedtak om endringssak

Ved endringer i skatt og avgift etter endringssak beregnes det renter etter følgende satser:

	2014	2015
Renter ved økning av skatt og avgift	2,5 % p.a.	2,25 % p.a.
Rentegodtgjørelse ved nedsettelse av skatt og avgift	1,5 % p.a.	1,25 % p.a.

Rentesatser ved forsinket betaling av skatt/avgift:

Ved forsinket innbetaling av skatter og avgifter (betaling etter forfall) svares forsinkelsesrenter etter den ordinære satsen for forsinkelsesrenter.

Utgiftsgodtgjørelser 2015

Godtgjørelse til kost

Innland

Dagsreiser uten overnatting:

Fra 6 til 12 timer: kr 280

Over 12 timer: kr 520

Måltidstrekk: Frokost 20 %, lunsj 30 %, middag 50 %

Reiser med overnatting:

Over 12 timer: kr 710

For reiser som varer mer enn ett døgn, regnes 6 timer eller mer inn i det nye døgnet som et helt nytt døgn.

Måltidstrekk i godtgjørelsen: Frokost: kr 142 (20 %), lunsj kr 213 (30 %), middag kr 355 (50 %).

Natttillegg

Ulegitimert natttillegg ved overnatting: kr 430

Utland

I utlandet gjelder det egne satser for hvert land, www.regjeringen.no/kmd

Skattedirektoratets forskuddssatser for trekkfri kostgodtgjørelse

For arbeidstaker som bor på pensjonat eller hybel/brakke uten mulighet for å koke mat: kr 307

For arbeidstaker som bor på hybel/brakke der det er mulighet for å koke mat eller har overnattet privat: kr 200

Matpenger (fravær fra hjemmet minst 12 timer) kr 86

Bilgodtgjørelse

10 000 km kr 4,10 pr. km

Over 10 000 km kr 3,45 pr. km

Arbeidstakere i Tromsø gis et tillegg på kr 0,10 pr. km til satsene ovenfor.

Bruk av El-bil kr 4,20 pr. km

Tillegg pr. passasjer pr. km kr 1,00

Tillegg for tilhenger pr. km kr 1,00

Satsene gjelder også utenlands, men for kjøring i utlandet er satsen kr 4,10 uansett kjørelengde.

NATURALYTELSER

Bilbeskatning 2014 og 2015

Fordelen ved privat bruk av firmabil skal med i grunnlaget for beregning av forskuddstrekk og arbeidsgiveravgift. Fordelen fastsettes til 30 % av bilens listepris inntil kr 286 000 (kr 280 100 i 2014) og 20 % av overskytende listepris.

Ved følgende forhold reduseres listeprisen til:

	Ordinær bil	El-bil
El-bil	–	50,00 %
Eldre bil enn tre år pr. 1. jan.	75,00 %	37,50 %
Yrkeskjøring over 40 000 km	75,00 %	50,00 %
Eldre bil og yrkeskjøring over 40 000 km	56,25 %	37,50 %

Ved firmabilordning i deler av inntektsåret fastsettes fordelene forholds-
messig for antall hele og påbegynte måneder bilen har stått til disposisjon.

For biler der fordelene ikke står i forhold til listeprisen, fastsettes
fordelen på forskuddsstatistikk til kr 51 000 for 2015 (kr 50 000 for 2014).

Biler som faller utenfor standardreglene (i liten grad egnet for
privat bruk).

	2014	2015
Arbeidsreise t.o.m. 4000 km, pr. km	3,35	3,40
Over 4000 km, pr. km.	1,50	1,50

Rentefordel ved rimelig lån hos arbeidsgiver

Rentefordelen settes til differansen mellom normrentesatsen og
den faktisk betalte renten. Normrentesatsen offentliggjøres på
Skattedirektoratets hjemmeside, www.skatteetaten.no. Mindre,
kortsiktige lån beskattes ikke (lånebeløp på inntil 3/5 G = kr 54 040
pr. 01.05.2015 med tilbakebetalingsfrist høyst ett år).

Normrentesatser i	2014	2015
Januar og februar	2,25 %	2,50 %
Mars og april	2,75 %	2,90 %
Mai og juni	2,75 %	2,80 %
Juli og august	2,75 %	2,70 %
September og oktober	2,75 %	2,70 %
November og desember	2,50 %	2,70 %

SKJERMINGSRENTE

Skjermingsrente på lån til selskaper

	2014	2015	Optimal rente
Januar–februar	1,1 %	0,8 %	1,1 %
Mars–april	1,1 %	0,8 %	1,1 %
Mai–juni	1,1 %	0,8 %	1,1 %
Juli–august	0,8 %	0,8 %	1,1 %
September–oktober	0,8 %	0,8 %	1,1 %
November–desember	0,8 %	fastsettes senere	fastsettes senere

Renter på lån fra personer til selskaper er skattepliktig som alminnelig
inntekt. Renter som overstiger skjermingsrenten, skattlegges én gang
til som alminnelig inntekt. Skjermingsrenten fastsettes på forskudd
for to og to måneder av gangen og offentliggjøres på Skatteetatens
hjemmeside www.skatteetaten.no

Elektronisk kommunikasjon

Skattepliktig fordel ved arbeidsgivers dekning av utgifter til telefon og
internett mv. settes til kr 4392 pr. år (366 pr. mnd.) uavhengig av antall
kommunikasjonstjenester som dekkes. I tillegg kan det dekkes inntil
kr 1000 pr. år skattefritt for fellesfakturerte varer og tilleggstjenester.
Fordelen reduseres ikke selv om arbeidstakerne selv dekker kostnader
til telefon mv.

FERIEPENGES

Etter ferieloven:	(4 uker og én dag)	Med 5 uker ferie
Personer under 60 år	10,2 %	12,0 %
Personer over 60 år m/inntekt inntil 6 G	12,5 %	14,3 %
For inntekt utover 6 G	10,2 %	12,0 %

GRUNNBELØP I FOLKETRYGDEN

Grunnbeløpet (1 G) pr. 01.05.2015 =	kr 90 068
Grunnbeløpet (1 G) pr. 01.05.2014 =	kr 88 370
Gjennomsnittlig grunnbeløp for 2015 =	kr 89 502
Gjennomsnittlig grunnbeløp for 2014 =	kr 87 328

GAVER I OG UTENFOR ANSETTELSESFORHOLD

Skattefrihet for mottaker	Verdi	Frdrag for giver
• Ansettelsestid 25, 40, 50 og 60 år	kr 8000	ja
• Gullklokke m/innskrif.	kr 12 000	ja
• Bedriften har bestått i 25 år eller antall år delelig med 25	kr 3000	ja
• Bedriften har bestått i 50 år eller antall år delelig med 50	kr 4500	ja
• Arb.taker gifter seg, går av med pensjon, slutter etter min. 10 år, eller fyller 50, 60, 70, 75 eller 80 år	kr 3000	ja
• Premie for forbedringsforslag	kr 2500	ja
• Andre gaver i arbeidsforhold	kr 1000	nei
• Erkjentlighetsgave utenfor arbeidsforhold	kr 500	ja

Ovennevnte gjelder kun for gaver i form av naturalia.

SKATTESATSER 2014 OG 2015

Aksjeselskaper	Inntektsskatt	2014	2015
		27,0 %	27,0 %

Personer

Alminnelig inntekt (Nord-Troms og Finnmark 23,5 %)	27,0 %	27,0 %
Trygdeavgift lønntakere	8,2 %	8,2 %
Trygdeavgift næringsinntekt innen fiske, fangst og barnepass i eget hjem	8,2 %	8,2 %
Trygdeavgift annen næringsinntekt	11,4 %	11,4 %
Trygdeavgift pensjonsinntekt samt, lønns- og næringsinntekt for personer under 17 eller over 69 år	5,1 %	5,1 %

Toppskatt

	2014	2015
Innslagspunkt trinn 1, sats 9 % ¹⁾	527 400	550 550
Innslagspunkt trinn 2, sats 12 %	857 300	885 600

¹⁾ I Nord-Troms og Finnmark er satsen 7 %

Personfradrag

	2014	2015
Klasse 1	48 800	50 400
Klasse 2	72 000	74 250

Formuesskatt

	2014	2015
Innslagspunkt, sats 0,85 % (1 % i 2014)	1 000 000	1 200 000

Maksimalt skattefradrag for pensjonister	kr 30 000	kr 30 800
Nedtrapping 15,3 % fra	kr 175 900	kr 180 800
Nedtrapping 6,0 % fra	kr 266 900	kr 273 650
Særfradrag for uførhet	kr 32 000	opphevet
Særfradrag for enslige forsørgere	kr 48 804	kr 48 804

MINSTEFRADRAG

Minstefradrag i lønn	2014	2015
Sats	43 %	43 %
Minimum	kr 31 800	kr 31 800
Maksimum	kr 84 150	kr 89 050

Minstefradrag i pensjonsinntekt

	2014	2015
Sats	27 %	29 %
Minimum	kr 4 000	kr 4 000
Maksimum	kr 70 400	kr 72 200

AVSKRIVNINGER – DRIFTSMIDLER

Grp.	Gjenstand	2014	2015
A:	Kontormaskiner	30 %	30 %
B:	Ervervet goodwill	20 %	20 %
C:	Vogntog, varebiler, lastebiler, busser, drosjebiler og kjøretøy for transport av funksjonshemmede	20 %	20/22 % ¹⁾
D:	Personbiler, traktorer, annet rullende maskineri og materiell, andre maskiner, redskap, instrumenter, inventar m.m.	20 (30) % ²⁾	20 (30) % ²⁾
E:	Skip, fartøyer, rigger m.m.	14 %	14 %
F:	Fly og helikopter	12 %	12 %
G:	Anlegg for overføring og distribusjon av elkraft og elektroteknisk utrustning	5 %	5 %
H:	Bygg og anlegg, hoteller, losjihus, bevertningssteder m.m.	4 % ³⁾	4 % ³⁾
I:	Forretningsbygg	2 %	2 %
J:	Fast teknisk installasjon i bygninger, herunder varmeanlegg, kjøle- og fryseanlegg, elektrisk anlegg, sanitæranlegg, heisanlegg o.l.	10 %	10 %

¹⁾ Lastebiler, vogntog og busser kan avskrives med 22 % fra 2015

²⁾ 10 % startavskrivning for driftsmidler i saldogrupper d fra 2014.

³⁾ Bygg og anlegg med brukstid under 20 år kan avskrives med inntil 10 %.
Husdyrbygg i landbruket kan avskrives med inntil 6 %.

Hobby som blir virksomhet

– viktig med dokumentasjon

INNTÉKT AV HOBBY ER IKKE SKATTEPLIKTIG, mens inntekt av virksomhet er skattepliktig. Når hobbyvirksomheten når et visst omfang, kan den bli regnet som skattepliktig virksomhet. Det er viktig å dokumentere kostnader i de årene virksomheten drives som hobby slik at et eventuelt underskudd i tidligere år kan trekkes fra fremtidige overskudd.

Advokat Tom Larsen,
Revisorforeningen

Mange driver en hobby som gir inntekter i mindre omfang. Inntektene kan variere fra år til år og enkelte år kan resultatet være et reelt underskudd. I en slik situasjon vil inntektene ikke være skattepliktige, og det gis heller ikke fradrag for de årene man reelt sett får et skattemessig underskudd. I de fleste situasjonene er dette ikke problematisk å forholde seg til.

Noen driver denne hobbyvirksomheten lenger enn andre og øyner en mulighet for å kunne leve av den, eller i det minste spe på sin ordinære inn-

tekt med overskuddet fra det som i utgangspunktet var en ren hobby.

Så lenge man driver dette på hobbybasis, vil man heller ikke få skattemessig fradrag for de utgiftene man har i tilknytning til hobbyvirksomheten.

Skatteetaten vil vurdere

Man avgjør ikke på egen hånd om hobbyvirksomheten krysser en grense for å bli skattepliktig virksomhet. Her vil skatteetaten foreta en konkret vurdering av om:

- aktiviteten drives for egen regning og risiko
- har et visst omfang
- er egnet til å gå med overskudd over tid
- tar sikte på en viss varighet

Først når disse punktene kan sies å være oppfylt, vil virksomheten ha gått over fra å være en hobbyvirksomhet til en skattepliktig virksomhet. I en overgangsfase kan utgiftene ved etablering av virksomheten medføre investeringer som gjør at resultatet i det enkelte året gir et skattemessig underskudd, uten at man får fradrag på dette tidspunktet.

Frdrag for tidligere underskudd

Hvordan få fradrag for disse underskuddene? Tidligere ville man ha laget en oppstilling, eventuelt fylt ut en næringsoppgave, og krevd fradrag for underskuddet med begrunnelse om at hobbyen var blitt så omfattende at

man oppfylte vilkårene i de ovennevnte kulepunktene. Så ble det opp til ligningsmyndigheten å ta stilling til om disse var oppfylt, selv om man på det tidspunktet ikke kunne være sikker på om så var tilfelle.

Fra og med inntektsåret 2012 har de som mener å ha drevet hobbyen så langt at den er eller vil bli skattepliktig, kunnet levere ligningsskjemaet RF-1298 Oppstart av virksomhet – bilagsoversikt. Ved å fylle ut dette skjemaet er det blitt enklere for myndighetene å vurdere om man faktisk har krysset eller er i ferd med å krysse grensen fra hobby til virksomhet. I skjemaet gir man en beskrivelse av virksomheten og hvilket omfang virksomheten har. Videre skal man angi hvor stort overskudd/underskudd det er realistisk å forvente de neste årene. Dette estimatet skal også begrunnes. Opplysningene vil ha betydning for myndighetenes vurdering av om man driver en virksomhet i skattemessig forstand.

Bilagsoppstilling

I tillegg til disse opplysningene skal det lages en oppstilling over alle bilag som knytter seg til næringen i oppstartfasen. Det gjelder både inntekter og utgifter. Disse skal nummereres fortløpende for det enkelte året. Dersom man i oppstartperioden går til anskaffelse av større varige driftsmidler, vil disse gi rett til fradrag hvis man senere får aksept for at man driver en næringsvirksomhet. Denne typen investering vil måtte fordeles over driftsmidlets levetid gjennom årlige avskrivninger, og ikke

Kristin Solberg. Produkt spesialist Akelius Byrå.

Du har vel ikke gått glipp av Akelius Byrå?

Et nytt og moderne system for administrasjon og klient-håndtering, spesielt tilpasset din virksomhet som revisor- eller regnskapsbyrå. Det gir både deg og dine medarbeidere krystallklart overblikk over klienter og alt dere gjør for dem.

Resultatet blir god orden og økt effektivitet. Akelius Byrå gir deg full kontroll. Det blir enklere å forsikre seg om at alle lovkrav og regler overholdes og følges. En omfattende klient-håndterings- og CRM-funksjon skaper bedre kundebehandling og nye forretningsmuligheter.

Arbeidsprosess og integrasjon

I Akelius Byrå kan du enkelt definere de arbeidsprosesser du ønsker rundt en klient og tilpasse Akelius Byrå til dine eksisterende arbeidsprosesser. Det gir deg større effektivitet og bedre rutiner, og dermed minimeres risikoen for feil eller mangler i klientadministrasjonen.

Akelius Byrå er integrert med Akelius Dokument, Akelius Skatt, Akelius Årsavslutning og Akelius Revisjon. Disse programene startes automatisk via Akelius Byrå. Akelius Byrå er også integrert med Microsoft Office og Outlook.

Akelius Byrå er svært fleksibelt og kan integreres med alle andre produkter, for eksempel ulike ERP-systemer.

Akelius Byrå er kort sagt det moderne navet og alt du trenger for å håndtere og administrere dine klienter.

akelius.no

Ring 22 34 60 00 eller
sendt epost på akelius@akelius.no

Akelius

a Wolters Kluwer business

Akelius Verden – vi står bak deg.

utgiftsføres direkte det året investeringen gjøres. I skjemaet fører man imidlertid inn hele investeringen som er blitt gjort i denne perioden.

Skjemaet skal ikke sendes inn for hvert år. Man fyller ut skjemaet hvert enkelt år og tar vare på det for senere innsending.

Oppfylt vilkårene for næringsvirksomhet?

Det året man mener at man oppfyller vilkårene for å drive næringsvirksomhet, leverer man en næringsoppgave for virksomheten samtidig som man sender inn skjemaet «Oppstart av virksomhet» for de foregående årene. Hvis myndighetene er enige i at hobbyvirksomheten er gått over til å være en næringsvirksomhet, vil man, basert på skjemaene for tidligere år, få endret ligningen for disse årene. På den måten vil man få fradrag for underskuddene i overgangen mellom hobby og næring.

Oppstartperioden

Normalt vil myndighetene akseptere at man kan ha en oppstartvirksomhet som strekker seg over fem år. I gitte situasjoner, ut fra hva slags type virksomhet det er snakk om, kan oppstartperioden strekke seg over mer enn fem år. Dette gjelder blant annet for kunstnere der

myndighetene har uttalt at en vurderingsperiode på fem år ikke er lang nok.

Når det gjelder blogging, har skattemyndighetene gitt uttrykk for at det i praksis ikke er oppstilt strenge krav til varighet og omfang, slik at det viktigste kriteriet er om aktiviteten er egnet til å gi overskudd. Overskuddet må dekke en rimelig forrentning av det som er investert for å drive aktiviteten, og den må kunne forventes å gi en rimelig lønn sett i forhold til den innsatsen som er lagt ned.

Når bloggingen anses som virksomhet, regnes alle inntekter fra bloggen som næringsinntekt. Det innebærer at alt man mottar av penger, varer eller tjenester, må tas med i næringsoppgaven. For mottak av produkter med økonomisk verdi, må man legge til grunn produktets omsetningsverdi, det vil si den prisen som må betales for produktet i butikken. Det er ingen forutsetning om at man har en avtale med den leverandøren som sender sine produkter til bloggeren med tanke på at bloggeren skal omtale disse produktene på sin bloggside. Også verdien av produkter man får tilsendt uoppfordret må tas med som inntekt.

Skal man unngå å måtte ta de tilsendte produktene til beskatning,

må de enten returneres til leverandøren eller de må kastes. Dersom man kaster mottatte produkter, må det lages en oversikt over hvilke produkter det er snakk om, og legge denne listen ved regnskapet som sendes inn.

Normalt vil denne inntekten bli skattlagt som næringsinntekt, men hvis man inngår avtale med en produsent om å omtale produsentens varer på sin bloggside, kan inntekten bli ansett som lønn i et arbeidsforhold.

Generelt

Ut over det skattemessige må man også sette seg inn i hvilke andre plikter som følger av å drive en virksomhet. Her skal bare nevnes plikten til å registrere seg i Enhetsregisteret, informasjon til skattemyndighetene om forventet inntekt slik at det skrives ut forskuddsskatt, merverdiavgiftsplikt og registrering i Merverdiavgiftsregisteret hvis omsetningen overstiger kr 50 000 i løpet av en 12 måneders periode.

Oppnås registrering i Merverdiavgiftsregisteret, kan det også være anledning til å få fradrag for merverdiavgift på varer og tjenester som er anskaffet før registrering i Merverdiavgiftsregisteret, såkalt tilbakegående avgiftsoppgjør.

SKATT – SKATT IKKE?

Aksjeselskaper som yter gaver

NÅR ET AKSJESELSKAP GIR EN GAVE, kan det være spørsmål om aksjonærene må skatte for gaven på samme vis som for et utbytte. Hvis det som ytes er en gjenstand eller tjeneste, må det også vurderes om det er grunnlag for uttaksbeskatning i selskapet.

Advokat Tom Larsen,
Revisorforeningen

Spørsmålet om en aksjonær må beskattes for gaven når et aksjeselskap gir en gave, har sin bakgrunn i skatteloven § 10-11 annet ledd. Av denne bestemmelsen følger det at enhver utdeling som innebærer en vederlags-

fri overføring av verdier fra selskapet til aksjonær eller dennes nærstående regnes som utbytte. Definisjonen omfatter først og fremst utdelinger fra selskap direkte til aksjonær eller dennes nærstående. Utdelinger som

ikke direkte tilflytter aksjonæren, men som aksjonæren eller dennes nærstående likevel har direkte fordeler av, kan også bli ansett som utbytte.

Gave til lokal svømmehall

I en uttalelse avgitt av Finansdepartementet i 2008 drøftet departementet om en gave på 1,5 millioner kroner fra et aksjeselskap til en lokal svømmehall skulle beskattes som utbytte på eieren av aksjeselskapet. I prinsipputtalelsen skriver departementet at det avgjørende vil her være om utdelingen hovedsakelig fremstår som en overføring av verdier til aksjonæren eller dennes nærmeste. Departementet skriver videre i uttalelsen:

«Gaver gitt av aksjeselskapet til allmennyttige formål, som for eksempel bidrag til bygging av en kommunal svømmehall, vil normalt ikke hovedsakelig være en vederlagsfri overføring til aksjonæren. Dette gjelder selv om aksjonæren kan nyttiggjøre seg svømmehallen eller idrettshallen på lik linje med andre innbyggere i lokalmiljøet. Slike gaver går derfor normalt ikke inn under utbyttebegrepet i skatteloven § 10-11 annet ledd.»

og

«Som ledd i omdømmebygging og samfunnsansvar bør det anerkjennes at passende gaver fra et selskap kan anses gitt i selskapets egen interesse, ikke bare i aksjonærenes.

I enkelte tilfeller kan det være vanskelig å se den genuine selskapsinteressen i en spesiell selskapsgave til et ideelt formål, slik at det er nærliggende å anta at det er aksjonærenes mer personlige interesser som ligger bak selskapets gavebeslutning. I prinsippet er det altså mulig å se for seg utbyttebeskatning ved gjennomskjæring når større gaver til allmennyttige formål kan antas å bero mer på aksjonærenes personlige interesser enn på hensynet til selskapets omdømme mv. Slik beskatning vil imidlertid være krevende og van-

skelig å håndheve, især hvis det legges opp til en streng og mest mulig konsekvent ligningspraksis.»

Avslutningsvis skriver finansministeren:

«Det kan også fremstå som urimelig å bli beskattet for fornuftige gaver til allmennyttige formål. Jeg vil derfor anse det mest hensiktsmessig at det ikke legges opp til en slik streng praksis. Gjennomskjæring på området bør etter mitt syn begrenses til helt atypiske tilfeller hvor aksjonærene illojalt bruker sin vedtaksmyndighet i selskapets organer til å tilgodese sine egne gaveformål, fremfor å legge selskapets interesser til grunn for gavevedtaket.»

Overføring til stiftelser med aksjonær og ektefelle i styret

Denne prinsipputtalelsen er i ettertid fulgt opp i bindende forhåndsuttalelser fra Skattedirektoratet som har lagt seg på samme linje. Jeg viser her til BFU nr. 5 og nr. 6 fra 2009.

Begge dreide seg om aksjeselskaper som ønsket å overføre relativt store beløp, hhv. seks millioner og 2,5 millioner, til stiftelser hvor aksjonær og ektefelle satt i styret i stiftelsen sammen med andre styremedlemmer. Begge disse selskapene hadde vedtekter som ga uttrykk for at selskapene kunne anvende deler av selskapenes midler til veldedige og allmennyttige formål.

Hvis skattemyndighetene kom til at eierne måtte utbyttebeskattes for gavene, ville resultatet bli at gavene ville blitt redusert med skattebeløpet (den gang 28 %, nå 27 % av gaven).

I sin drøftelse kom direktoratet til at aksjonærene faktisk ga en gave til stiftelsen og således ga fra seg de aktuelle

verdiene. Direktoratet mente at så lenge gaven ble gitt direkte til stiftelsen, innebar det ikke en fordel for aksjonærene. Siden aksjonærene ikke fikk en fordel, ville det også være vanskelig å argumentere for at transaksjonene var i strid med utbyttereglens formål.

I begge uttalelsene ga direktoratet uttrykk for at verken skatteloven § 10-11 eller ulovfestet gjennomskjæring ga hjemmel for utbyttebeskatning.

Ikke en fordel for aksjonær

I BFU nr. 34 i 2009 var situasjonen som følger: En minoritetsaksjonær i Giver AS ønsket å opprette et selskap som hun eide 100 %, Selskapet. Dette selskapet skulle ha et allmennyttig formål og utbytterne som dette selskapet mottok fra Giver AS skulle gjøre det mulig å realisere det ideelle formålet. Ved oppløsning av Selskapet skulle midlene ved oppløsningen tilfalle det veldedige formålet.

Skattedirektoratet konkluderte med at gavene fra Giver AS til Selskapet ikke innebar en fordel for aksjonæren.

«Dersom aksjonæren ikke får en fordel er heller ikke transaksjonen i strid med utbyttereglens formål. Det forhold at aksjonæren i Giver AS kontrollerer dette selskapet og vil styre pengegavene fra Giver AS til Selskapet, tillegges etter dette ikke avgjørende betydning i foreliggende sak.

Etter Skattedirektoratets oppfatning anses ikke den skisserte transaksjon å være i strid med formålet bak reglene om utbyttebeskatning. Direktoratet finner derfor at det ikke er hjemmel for å utbyttebeskatte aksjonæren etter den ulovfestede gjennomskjæringsregel.»

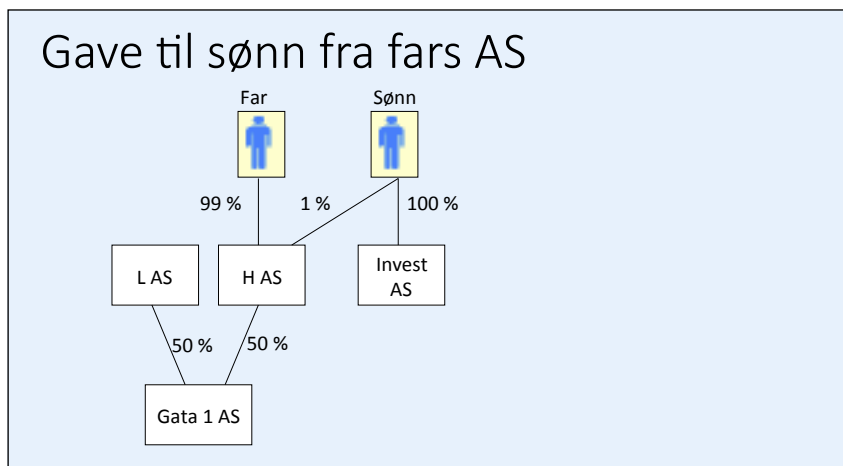
Gave fra far til sønns aksjeselskap

I BFU nr. 27 i 2009 hvor faktum var annerledes, kom direktoratet til et annet resultat.

Sjablonmessig inntektsføring på tre prosent er opphevet.)

Utbyttebeskatning direkte etter skatteloven § 10-11?

Faktum kan illustreres som følger:

Som ledd i et generasjonsskifte ville far overføre 25 % av aksjene i Gata 1 AS til sønnens nystiftede investerings-selskap Invest AS. Gaven skulle ytes fra H AS som far og sønn eide i fellesskap, far 99 % og sønn 1 %. Spørsmålet i henvendelsen var om denne disposisjonen ville utløse beskatning for H AS, far og sønn, etter uttaksbeskatning, utbytteregele eller reglene om ulovfestet gjennomskjæring.

Uttaksbeskatning

Det første spørsmålet var om gave-transaksjonen ville utløse uttaksbeskatning i H AS etter skatteloven § 5-2. Det ville i så fall innebære at selskapet måtte la seg beskatte av differansen mellom virkelig verdi av aksjene (den verdien de kunne solgt aksjene for på gavetidspunktet) og selskapets kostpris på aksjene. Uttaksbeskatning begrunnes med at selskapet avstår fra en inntekt som det ville fått ved et salg.

Her fant direktoratet at transaksjonen ville være omfattet av fritaksmetoden, men at det var hjemmel for sjablonmessig inntektsføring på tre prosent ved uttak av aksjer fra H AS. (Etter at denne uttalelsen ble avgitt, er reglene om gevinstbeskatning ved realisasjon av aksjer innenfor fritaksmetoden endret.

Når det gjaldt spørsmålet om utbyttebeskatning av hovedaksjonær med 99 % (far) og minoritetsaksjonær med 1 % (sønn), konkluderte direktoratet med at skatteloven § 10-11 annet ledd ikke kunne benyttes som hjemmel i og med at mottakeren av aksjene var sønnens aksjeselskap og ikke personkretsen som omhandles i nevnte bestemmelse.

Ulovfestet gjennomskjæring

Avslutningsvis drøftet direktoratet om utbyttebeskatning kunne gjennomføres med hjemmel i den ulovfestede gjennomskjæringsregelen.

Her refererer de til rettspraksis om at grunnvilkåret i en transaksjon i så fall må være å spare skatt. I tillegg kreves at det ut fra en totalvurdering av disposisjonens virkninger, skattyters formål med disposisjonen og omstendighetene for øvrig fremstår som stridende mot skattereglenes formål å legge disposisjonen til grunn for beskatningen.

Ved den beskrevne transaksjonen ville far (99 %) og sønnen (1 %) tilgodesett sine nærstående (sønnen), uten først å bli utbyttebeskattet for gaven. Sønnen ville fått verdier gjennom å få tilført aksjer direkte til sitt holdingselskap. Det selskapet som ga bort gaven, var

kontrollert av far og sønn. Direktoratet mener at det i realiteten er far og sønn som disponerte over midlene (aksjene) ved å gi dem bort. Far og sønn ville spart betydelige beløp i utbytte-skatt hvis de gjennomførte den skisserte transaksjonen. Etter direktoratets oppfatning var den vesentligste virkningen og det hovedsakelige formålet med den foreslåtte fremgangsmåten å spare skatt.

Direktoratet uttalte videre at denne fremgangsmåten ville være i strid med formålet bak reglene om utbyttebeskatning selv om midlene i dette tilfellet tilfalt et selskap tilhørende en nærstående av aksjonærene og ikke den nærstående direkte.

Resultatet ble dermed at det var grunnlag for utbyttebeskatning av far og sønn for verdiene av aksjene med hjemmel i reglene om ulovfestet gjennomskjæring.

Konklusjon

Utbyttebeskatning

Ut fra uttalelsene som er referert ovenfor, må man kunne trekke den konklusjon at gaver som selskaper yter til veldedige eller allmennnyttige formål i utgangspunktet ikke anses som et utbytte til aksjonæren. Ved gaver til nærstående selskaper hvor aksjonæren eller dennes nærstående har dominerende innflytelse, kan det ut fra ulovfestede gjennomskjæringsregler være aktuelt med beskatning av aksjonæren som om overføringen hadde skjedd til aksjonæren personlig.

Uttaksbeskatning

Når gaven fra et aksjeselskap er noe annet enn kontanter (og aksjer), må man vurdere om det er grunnlag for å beskatte selskapet for uttaket. Det gjelder uavhengig av om det er grunnlag for å beskatte aksjonæren for gaven som en utbytteutdeling eller ikke. Hensikten med uttaksbeskatningen er å hente inn til beskatning den gevinsten selskapet hadde hatt hvis den aktuelle gaven var solgt til utenforstående. Det gjelder enten gaven består i et formuesobjekt eller en tjeneste.

Redusert oppbevaringstid, men mange unntak

FINANSDEPARTEMENTET HAR ENDRET REGLENE om minste oppbevaringstid for regnskapsmateriale. De fleste former for primærdokumentasjon (årsregnskap, bilag mv.) kan nå kastes fem år etter regnskapsårets slutt. Hovedregelen for oppbevaring av sekundærdokumentasjon er som før 3,5 år.

Statsautorisert revisor
Signe Haakanes,
Revisorforeningen

Frem til 1. januar 2015 var det overgangsregler som innebar at gammelt regnskapsmateriale fortsatt ikke kunne kastes, til tross for lovendringen. Fra 1. januar 2015 er disse overgangsreglene opphevet, slik at lovendringene har fått full virkning. Endringene innebærer at regnskapsmateriale for regnskapsårene til og med 2009 som hovedregel kan kastes nå i 2015 uten hinder fra bokføringsreglene.

Ordraket om at det er ingen regel uten unntak gjelder dessverre også her. Vi finner noen krav til lengre oppbevaringstid i bokføringsforskriften. Videre er det noen regler om oppbevaring i annet regelverk. Hva som kan kastes, avhenger av om den bokføringspliktige rammes av noen av unntaksreglene, og om det som må oppbevares i praksis kan separeres fra det som kan kastes.

Skattemyndighetene kan pålegge en bokføringspliktig lengre oppbevaringstid i forbindelse med kontroll av skatter og avgifter.

Regnskapsmateriale kan inneholde konfidensielle opplysninger, og det bør derfor vurderes om papirmaterialet som kastes, bør makuleres.

Unntak i bokføringsforskriften

De gjenværende kravene til oppbevaring utover fem år i bokføringsforskriften er i hovedsak:

- Prosjektregnskap i bygge- og anleggsvirksomhet

Dokumentasjon av prosjektregnskap i bygge- og anleggsvirksomhet – eller bokførte opplysninger som er nødvendige for å kunne utarbeide slike prosjektregnskap – må oppbevares i ti år. Det samme gjelder dokumentasjon av

bokførte opplysninger som inngår i prosjektregnskapet, samt byggekontrakter med anbud/kalkyler, tegninger, kontrakter med underentreprenører, timelister og ordrelister.

TI ÅR: Kjøpsdokumentasjon for fast eiendom som er omfattet av justeringsreglene, skal oppbevares i ti år etter regnskapsårets slutt.

- Bankers og finansieringsforetaks kunde- og leverandørspesifikasjoner

Dokumentasjon må oppbevares i ti år. Det samme gjelder dokumentasjon av bokførte opplysninger som inngår i slike spesifikasjoner. Det er stilt spørsmål om kravet til ti års oppbevaring for kunde- og leverandørspesifikasjoner for banker og finansieringsforetak gjelder generelt, eller om oppbevaringskravet kun er knyttet til bankrelaterte transaksjoner. Skattedirektoratet kom i sin uttalelse av 8.7.2015 til at det er kunde- og leverandørspesifikasjoner knyttet til kontoforhold som skal oppbevares i ti år. Andre former for kunde- og leverandørspesifikasjoner, som ikke er knyttet til kontoforhold, er ikke omfattet av kravet om ti års oppbevaringstid.

- Foretak med petroleumsutvinning eller rørledningstransport

Dokumentasjon må fortsatt oppbevares i femten år. Utenlandske selskaper og personer som driver virksomhet på norsk sokkel, må fortsatt oppbevare oppstilling som viser hvilke kostnader som inngår i fordelingen av indirekte kostnader mv. i ti år.

- Fast eiendom omfattet av justeringsreglene

Kjøpsdokumentasjon for fast eiendom som er omfattet av justeringsreglene, skal oppbevares i ti år etter regnskapsårets slutt. Se også nedenfor om opp-

bevaringskrav i merverdiavgiftslovgivningen.

Regler om oppbevaring i andre lover

Det er fortsatt andre lover som også har regler om oppbevaring, i noen tilfeller medfører det lengre oppbevaringstid enn det bokføringslovgivningen krever. I flere av tilfellene er det vanskelig å forstå berettigelsen av lengre oppbevaringstid enn det bokføringslovgivningen krever for samme eller tilsvarende dokumentasjon. Myndighetenes formål om forenklinger i regelverket tilsier at her bør det gjøres ytterligere samordning med bokføringslovgivningens oppbevaringsregler. Revisorforeningen har allerede tatt opp mange av disse spørsmålene med myndighetene, og vil fortsette å være pådriver for forenklinger i regelverket.

Nedenfor omtales regler i andre lover som kan innebære lengre oppbevaringstid enn bokføringslovgivningen krever. Listen er ikke fullstendig, men

omfatter det som antas å være mest aktuelt av det vi har funnet av regler om oppbevaring.

a. Avvikling, fusjon og fisjon

Etter aksjelovens regler er avviklingsstyret pålagt å oppbevare selskapets oppbevaringspliktige regnskapsmateriale i ti år etter den endelige oppløsningen ved avvikling av et selskap. Ved fusjon er det overtakende selskapet pliktig til å oppbevare det eller de overdragende selskapenes oppbevaringspliktige regnskapsmateriale i minst ti år etter at fusjonen er registrert. Regelen gjelder tilsvarende ved fisjon. Det er vanskelig å forstå hvorfor det skal være lengre oppbevaringstid i disse tilfellene enn generelt.

b. Tidligere eiere

Aksjeloven krever at selskapet skal oppbevare opplysninger om tidligere aksjeeiere i minst ti år.

c. Generalforsamlingsprotokoller og styreprotokoller

Selve aksjeloven sier at generalforsamlingsprotokoller skal oppbevares på en betryggende måte, men omtaler ikke hvor lenge protokollene skal oppbevares. Det er lagt til grunn i forarbeider og juridisk teori at generalforsamlingsprotokoll og styreprotokoll må oppbevares i hele selskapets levetid, selv om kravet ikke er klart formulert i lovens ordlyd.

d. Internprisingsdokumentasjon.

Dokumentasjon av prisfastsettelsen av kontrollerte transaksjoner og mellomværender med nærstående selskaper og innretninger etter krav i ligningsloven

Rettelse i «Aksjeklasser kan gi skattemessige fordeler»

I artikkelen «Aksjeklasser kan gi skattemessige fordeler», publisert i nr. 2 2015, står det feilaktig at endring av vedtektene ikke skal meldes til Foretaksregisteret. Dette er feil. Vedtektsendringer skal meldes til Foretaksregisteret. Vi beklager feilen.

må fortsatt oppbevares i ti år. Dette dreier seg om utarbeidet dokumentasjon knyttet til internprising, ikke oppbevaring av alle de underliggende bilagene. Kravet gjelder bare over visse terskelverdier, avhengig av størrelsen på selskapet sammen med nærstående og størrelsen på transaksjonene og mellomværendene. Terskelverdiene er såpass høye at kravet bare gjelder et begrenset antall selskaper og konsern. Kravet omfatter ikke selskaper som har oppgaveplikt over kontrollerte transaksjoner og mellomværender (RF-1123), men ikke har plikt til å utarbeide den skriftlige dokumentasjonen.

e. Justeringsreglene i merverdiavgiftsloven

Det er egne dokumentasjonsregler knyttet til justeringsreglene for kapitalvarer i merverdiavgiftsloven. Oppbevaringstiden er satt til fem år, men regnet fra siste år i justeringsperioden. Hva som kreves oppbevart, fremgår av merverdiavgiftsforskriften kapittel 9. Merverdiavgiftslovgivningens tilleggskrav omfatter ikke krav til oppbevaring av de underliggende bilagene, der gjelder reglene i bokføringslovgivningen som omtalt ovenfor (fem år/ti år fra regnskapsårets slutt).

f. Tolldeklarasjoner

Tollforskriften krever at fortollingsdokumenter, utførselstillatelser og dokumenter vedrørende disponering over ufortollede varer, og grunnlagsmateriale knyttet til slike deklarasjoner, oppbevares i ti år fra utgangen av det året deklarasjonene ble mottatt av tollmyndighetene.

g. Oppdragsdokumentasjon

Eiendomsめglere, revisorer, kommunerevisorer og regnskapsførere må fortsatt oppbevare oppdragsdokumentasjonen i ti år.

h. Folkehøyskoler

Dokumentasjon som kreves i forskriften om folkehøyskoler i forbindelse med tilskudd, må fortsatt oppbevares i ti år.

Behov for lengre oppbevaringstid enn lovgivningen krever?

Lovgivningen angir minimumsregler, men det er selvfølgelig tillatt å oppbevare lenger. Før dokumentasjonen kastes, bør en vurdere om det er dokumentasjon det er ønskelig å ta vare på ut over minimumsperioden. Ulike virksomheter har ulike behov, og dette må vurderes konkret.

Det er fortsatt adgang til å kunne kreve kreditfradrag i inntil ti år etter utløpet av det året inntekten fra utlandet er skattepliktig i Norge. Det kreves imidlertid at det kan fremlegges nødvendig dokumentasjon.

Skatte- og avgiftsmyndighetenes endringsadgang for ligning og merverdiavgift er fortsatt ti år. Det kan være dokumentasjon det er ønskelig å ta vare på i en lengre periode for å kunne fremlegge i forbindelse med en pågående eller potensiell sak. Det antas at dette i så fall normalt vil dreie seg om identifiserte problemstillinger, da endringen til fem års oppbevaringstid tilsier at kontrollmyndighetene skal konsentrere sin kontroll innenfor de fem siste årene, selv om det ikke kan utelukkes at de kan se på eldre forhold.

Det kan være interne behov som gjør at det er ønskelig med lengre oppbevaringstid for noe regnskapsmateriale, for eksempel for sammenligningsgrunnlag i forbindelse med transaksjoner som inntreffer med jevne mellomrom, men ikke alltid innenfor femårsperioden. I forbindelse med for eksempel en børsintroduksjon, fusjon eller overgang til annet regnskapspråk kan en i noen tilfeller ha nytte av å ha oppbevart sentral historisk dokumentasjon. På den annen side kan det å ta vare på mye dokumentasjon for å være på den sikre siden innebære lagringsutgifter av betydning. Hovedpoenget er at det bør gjøres gjennomtenkte valg om hva en skal kaste og makulere.

I SALG NÅ!

kr 739,-

Fusjon og fisjon

Skatt, regnskap, selskapsrett.
En praktisk veiledning i gjennomføring av fusjon og fisjon, godt illustrert med eksempler. 2. utgave aug. 2015.

kr 659,-

Norsk merverdiavgift ved internasjonal handel

Advokat Marianne Scheel gir en bred oversikt over temaene i merverdiavgiftsfaget som er aktuelle ved import og eksport. 9. utgave mars 2015.

kr 299,-

Styrearbeid

Fra teori til praktisk handling. En innføring i juridiske spørsmål som er sentrale for styrearbeidet, med praktiske eksempler.

FAGBOKFORLAGET

e-post: ordre@fagbokforlaget.no
fagbokforlaget.no

Nekter fradrag for tap på inntektsførte renter

I EN UTTALELSE SKRIVER SKATTEDIREKTORATET at det ikke gis fradrag for tap på rentene på misligholdte lån utenfor virksomhet dersom rentene er tillagt hovedstolen og fordringen går tapt. Dette gjelder selv om långiver har inntektsført rentene fortløpende.

Rådgiver skatt
Børge Busvold,
Revisorforeningen

Uttalelsen gjør at det kan være fornuftig å se på eksisterende låneavtaler og se om disse bør gjøres om. Er det risiko for at fordringen kan gå tapt, bør ikke påløpte renter tillegges hovedstolen, men bli stående som ubetalt og uten at det beregnes renter av de misligholdte rentene.

Strengere regler

Reglene for fradrag for tap på fordringer er strenge. Det gis ikke fradrag for tap på enkle fordringer som ikke har tilstrekkelig nær tilknytning til långivers virksomhet. Det gis heller ikke fradrag for tap på fordring mellom nærstående selskaper (minst 90 % eierandel), selv om fordringen er tilknyttet virksomheten.

Et viktig unntak fra disse strenge reglene er at det gis fradrag for tap på fordring dersom ver-

dien av fordringen tidligere har vært regnet som skattepliktig inntekt eller har inngått i et gevinst/tapsoppgjør med skattemessig virkning for fordringshaver. Det gis derfor fradrag for tap på fordring på en salgssum dersom salget har vært skattlagt.

Renter på fordringer inntektsføres etter hvert som rentene påløper, uavhengig av når de blir betalt.¹ Dermed skulle man tro saken var grei: skattyter må kunne kreve fradrag for tap på renter som er inntektsført når fordringen (herunder rentene) går tapt, selv om det ikke gis fradrag for tap på selve fordringen fordi fordringen enten er utenfor virksomhet eller fordi fordringen er på et nærstående selskap.

Utvidelse av hovedstolen

Skattedirektoratet er imidlertid av et annet syn.² Dersom rentene tillegges hovedstolen, må rentene anses som forfalt og betalt, mener Skattedirektoratet. Renter som tillegges hovedstolen, skal altså regnes som en ny fordring. Går fordringen tapt, herunder rentene som er tillagt hovedstolen, er det ikke inntektsførte renter som tapes, men en ny fordring som er kommet til ved utvidelse av hovedstolen.

Skattedirektoratet argumenterer med at dersom påløpte renter tillegges

STRENGE:
Skattedirektoratet er svært strenge når de i en uttalelse mener at det ikke gis fradrag for tap på rentene på misligholdte lån utenfor virksomhet dersom rentene er tillagt hovedstolen og fordringen går tapt.

¹ Skattytere som ikke er bokføringspliktige, kan imidlertid unnlate å inntektsføre forfalte renter på misligholdte lån, jf. skatteloven § 14-20.
² Prinsipputtalelse avgitt 28. november 2014.

hovedstolen, må dette behandles på samme måte som om långiveren har gitt låntaker et nytt lån som låntaker har brukt til å betale de påløpte rentene. I et slikt tilfelle er det ikke tvilsomt at rentene anses betalt. Dersom denne nye fordringen senere går tapt, anses ikke dette som tap av en fordring som har vært regnet som skattepliktig inntekt.

I begrunnelsen viser Skattedirektoratet til en uttalelse fra Finansdepartementet fra 1986. Den gang gjaldt kontantprinsippet som innebar at skattyter først kunne kreve fradrag for renteutgifter når rentene ble betalt. Da var spørsmålet om skattyter kunne kreve fradrag for renter når rentene ble betalt ved en utvidelse av hovedstolen.

I uttalelsen bekreftet Finansdepartementet at rentene måtte anses som betalt ved utvidelsen av lånet (hovedstolen). Forutsetningen er at det beregnes renter også av det utvidede lånebeløpet. Rentene anses imidlertid ikke betalt dersom skattyter har misligholdt lånet ved å oversitte betalingsfristen og långiver deretter aksepterer en utsettelse med rentebetalingsfristen uten å innvilge et ytterligere lån.

Fordring som endrer karakter

Skattedirektoratet anfører også et annet grunnlag for å nekte fradrag for tap på inntektsførte, men ikke betalte

renter. Fordringen på rentene kan «endre karakter» fra å være en betalingsutsettelse til å bli en finansiering til debitor. Da anses fordringen på rentene i realiteten som betalt og deretter utlånt igjen.

Skattedirektoratet finner støtte for dette alternative grunnlaget i en Høyesterettsdom fra 2006³ som gjaldt personlige aksjonærer som krevde fradrag for tap på en fordring på et vedtatt utbytte som ikke var utbetalt. Høyesterett mente det var tilstrekkelig for å nekte fradrag for tap at fordringen på utbytte hadde «endret karakter» fra å være fordring på utbytte (skattlagt inntekt) til å bli en ordinær kortsiktig fordring på selskapet.

Under rettsaken hadde aksjonærene uttalt at utbyttet ikke ble utbetalt «for å sikre firmaet likviditet», at «selskapet trengte pengene bedre enn oss» og at «det var riktig å la pengene stå og arbeide i selskapet». Altså hadde aksjonærene tatt et bevisst valg om ikke å ta ut utbyttet, på tross av aksjeovens forutsetning om utbetaling innen kort tid etter utbyttevedtaket.

En eventuell slik omklassifisering av påløpte renter til et ordinært lån på dette grunnlaget må bygge på en konkret vurdering. Slik vi forstår dommen, må långiver i det minste

ha en reell valgmulighet mellom å drive inn rentene og yte et lån.

Hvordan tilpasse seg?

Skattedirektoratets uttalelse er svært streng og kommer nok som en stor overraskelse på mange långivere. Begrunnelsen i uttalelsen fremstår som ganske finurlig og resultatet er ikke rimelig. Reglene om fradrag for tap på fordringer på skattlagt inntekt ble innført nettopp fordi det ville være urimelig at skattyter ikke skulle få fradrag i tilfeller der skattyter ikke mottar fullt vederlag, men har måttet inntektsføre beløpet pga. realisasjonsprinsippet.⁴

I en situasjon der lån misligholdes, vil mange långivere nærmest automatisk legge de misligholdte rentene til hovedstolen. Det kan være fornuftig å se på eksisterende låneavtaler og se om disse bør gjøres om. I hvert fall gjelder dette for bokføringspliktige skattytere som må fortsette å inntektsføre påløpte renter selv om lånet misligholdes. Påløpte renter bør ikke tillegges hovedstolen, men bli stående som ubetalt og uten at det beregnes renter av de misligholdte rentene. Da har man ikke mistet retten til fradrag for tap av de misligholdte rentene (med mindre man etter en konkret vurdering skulle komme til at fordringen har «skiftet karakter» til å bli en finansiering).

³ Skjelland Holding-dommen, Rt. 2005 side 1171/ Utv. 2005 side 1085.

⁴ Ot.prp. nr. 35 (1991-91 pkt. 28.2.2.

Enklere fakturering med EHF

Stadig flere virksomheter kan motta elektronisk handelsformat (EHF)

EHF:

Enklere - færre manuelle prosesser. Du slipper papir og porto

Hurtigere - for deg og kunden

Full kontroll - faktura direkte til mottakers økonomisystem

Send EHF enkelt
med Agro Faktura

Agro Faktura - Se agro.no

agrodata

- gjør økonomistyring litt kjekkere

De nye aldersgrensene i arbeidsmiljøloven

ARBEIDSMILJØLOVENS BESTEMMELSER om aldersgrenser er vedtatt endret med virkning fra 1. juli 2015. Øvre aldersgrense for lovbestemt oppsigelsesvern utvides samtidig som bedriftsintern aldersgrense er endret. Vi ser på hvordan de nye aldersgrensene påvirker din virksomhet.

Jurist Aina
Kregnes, Sticos

Aldersgrensen for oppsigelsesvern utvidet fra 70 år til 72 år

Tidligere kunne arbeidsgiver si opp arbeidstaker på grunn av alder ved fylte 70 år, uavhengig av om arbeidstakeren selv ønsket å fortsette i jobb. Med virkning fra 1. juli 2015 ble aldersgrensen for når arbeidsgiver kan gi saklig oppsigelse på grunn av alder utvidet til 72 år. Lovendringen har dermed gitt arbeidstaker rett til å være i arbeidslivet to år lenger enn tidligere.

Oppsigelse på grunnlag av alder skal gis skriftlig og arbeidstaker har krav på seks måneders varsel om tidspunktet for fratreden. Dersom slikt varsel ikke gis innen seks måneder før 72-årsdagen, fortsetter arbeidsforholdet videre inntil slik varselperiode er forløpt.

Pensjonsalder uendret

Det er imidlertid adgang til å fortsette arbeidsforholdet også etter fylte 72 år dersom arbeidstaker og arbeidsgiver er enige om det. Det er samtidig viktig å bemerke at det ikke er innført noen endringer i pensjonsalderen. Pensjonsalder betegner den alder hvor arbeidstaker oppnår rett til pensjon, mens den aldersgrense som her berøres, gjelder betegnelse på alder for fratredelse av stilling.

Ny bedriftsintern aldersgrense

Hovedregelen om fratredelse ved fylte 72 år kan fravikes i visse tilfeller, slik

at det vil være anledning til å ha lavere bedriftsintern aldersgrense enn 72-årsregelen i arbeidsmiljøloven.

Endringene i arbeidsmiljøloven innebærer imidlertid nye regler også for bedriftsinterne aldersgrenser. I dag har mange bedrifter en aldersgrense på 67 år, men etter lovendringen kan bedriften som den klare hovedregel ikke ha en lavere bedriftsintern aldersgrense enn 70 år.

NYE ALDERSGRENSER: Aldersgrense for lovbestemt oppsigelsesvern utvides samtidig som reglene for bedriftsintern aldersgrense er endret.

Adgang til bedriftsintern aldersgrense ned til 70 år kan gis dersom følgende tre vilkår er oppfylt:

1. Aldersgrensen er kjent for alle ansatte. Arbeidsgiver har ansvar for å informere på en måte som er egnet til å gjøre aldersgrensen kjent for de ansatte, for eksempel via virksomhetens personalhåndbøker, intranett, arbeidskontrakt etc.
2. Aldersgrensen praktiseres likt for alle stillinger i virksomheten. Dette innebærer at arbeidsgiver kun helt unntaksvis kan la enkelte arbeidstakere fortsette å arbeide etter oppnådd alder etter den bedriftsinterne aldersgrensen. I forarbeidene til loven legges det til grunn som akseptabelt at om lag 10 % ansatte får fortsette (over en periode på fem år) uten at det rokker ved inntrykket av at aldersgrensen er praktisert konsekvent.
3. Tilfredsstillende pensjonsordning. Ifølge forarbeidene til loven vil det allerede lovfestede kravet til obligatorisk tjenstepensjonsordning i alle virksomheter og utbetaling fra folketrygden innebære at kravet om økonomisk sikkerhetsnett må anses som innfridd for de fleste arbeidstakere, men det foreligger foreløpig ingen rettspraksis på dette.

Bedriften må selv aktivt innføre ny bedriftsintern aldersgrense. Det stilles videre krav til saksbehandlingen i form av at arbeidsgiver skal drøfte

lavere aldersgrense med de tillitsvalgte.

Bedriftsintern aldersgrense under 70 år – «sikkerhetsventil»

Lavere bedriftsintern aldersgrense enn 70 år kan fastsettes der dette er nødvendig av hensyn til helse og sikkerhet på arbeidsplassen.

Kravet til risiko for helse vil typisk gjelde yrker som f.eks. piloter, redningspersonell, ambulansepersonell, helsepersonell mv. hvor det stilles større krav til den psykiske og fysiske helse slik at de normalt ikke makter å skjøtte arbeidet forsvarlig til fylte 72 år.

Kravet om at aldersgrensen må være nødvendig på grunn av hensyn til sikkerhet, vil typisk gjelde stillinger/yrker som krever særlige fysiske eller psykiske egenskaper for at arbeidet skal bli tilfredsstillende utført på forsvarlig måte og uten fare for sikkerheten til omgivelsene.

Kravet til nødvendighet forutsetter at det foretas en konkret skjønnsmessig vurdering av om den aktuelle aldersgrensen er nødvendig begrunnet i hensynet til den enkelte arbeidstakers helse/sikkerhet ved utøvelsen av yrket.

Det er ikke fastsatt noen nedre aldersgrense her, men aldersgrensen må

være «saklig begrunnet og ikke uforholdsmessig inngripende».

Særlige aldersgrenser i offentlig sektor

Endringene gjelder ikke for arbeidstakere som har aldersgrenser fastsatt etter andre lover, slik som statlig ansatte og øvrige medlemmer av Statens pensjonskasse, sykepleiere, forsvarspersonell, m.fl. Endringene gjelder heller ikke de såkalte særaldersgrensene i kommunal- og fylkeskommunal sektor.

Overgangsordninger

Det er åpnet for å beholde en bedriftsintern aldersgrense inntil ett år etter at loven trer i kraft. Virksomheter som har etablerte ordninger som er i strid med ny lov, må dermed endre sine bedriftsinterne aldersgrenser innen 1. juli 2016.

Tariffestede aldersgrenser vil gjelde ut tariffperioden med inntil tre år. Avtalene må ved utløp endres slik at de blir i samsvar med loven.

Dersom lavere bedriftsinterne aldersgrenser er fastsatt i individuelle arbeidsavtaler, må de individuelle arbeidsavtalene endres slik at de blir i samsvar med loven.

Rimelig lån i arbeidsforhold

Ansatte i bedrifter som tilbys gunstige lån gjennom tjenstepensjonsordning i et forsikrings-selskap, beskattes ikke for rentefordel etter reglene om rimelige lån i arbeidsforhold. Det samme gjelder tilfeller der lånet gis på ordinære vilkår, men hvor den ansatte slipper etableringsgebyr. Dette fremgår av en prinsipputtalelse fra Skattedirektoratet.

DnR har valgt Quality Broker AS som en av sine leverandører på forsikringsmeglertjenester.

Vi er eksperter på rådgivning/kjøp av forsikringer for næringslivet.

Bruk oss du også!

QUALITY BROKER
www.quality-broker.no

Aksjer som overføres vederlagsfritt

OFTE OVERFØRES AKSJER VEDERLAGSFRITT eller til underpris. I de fleste tilfellene kan det skje uten skattemessige konsekvenser for både giver og mottaker, men det er unntak.

Rådgiver skatt
Børge Busvold,
Revisorforeningen

Ved generasjonsskifte er det relativt vanlig å overføre aksjer vederlagsfritt eller til underpris. Mens en slik gaveoverføring tidligere ville ha utløst arveavgift dersom mottakeren var arving til giveren, foreligger det nå flere bindende forhåndsuttalelser som konkluderer med at det ikke er grunnlag for beskatning av giveren i slike tilfeller.¹ I begrunnelsene er det lagt vekt på at en eventuell overføring ville ha utløst arveavgift for mottaker.

Aksjer som gis til barns aksjeselskap

Mange har lurt på om slike gaveoverføringer vil kunne utløse beskatning for giver etter at arveavgiften ble opphevet fra 1. januar 2014. Dette ble vurdert av Skattedirektoratet i en bindende forhåndsuttalelse høsten 2014² og svaret er klart: gaveoverføring av aksjer har i utgangspunktet ingen skattemessige konsekvenser for giver.

Saken gjaldt et tilfelle der en far ønsket å overføre aksjer til sin sønns aksjeselskap. Aksjene skulle overføres til et vederlag lik farens skattemessige inngangsverdi. Det forelå altså «realisasjon» (overføring til ny eier mot vederlag) slik at salget i utgangspunktet var skattepliktig. Det ville imidlertid ikke bli noen gevinst siden salgsvederlaget var lik inngangsverdien.

Kontinuitetsprinsippet

Ved arv- og gaveoverføringer gjelder kontinuitetsprinsippet. Det innebærer

at arving eller gavemottaker overtar arvelaters eller giverens skattemessige inngangsverdi og skjermingsgrunnlag på aksjene. I og med at fars aksjer ikke skulle overføres til sønnen, men til sønnens aksjeselskap, ville ikke kontinuitetsprinsippet få noen betydning for mottakeren pga. fritaksmetoden. Da spiller det ingen rolle for selskapet at skjermingsgrunnlaget og inngangsverdien på de mottatte aksjene er lave.

Beskatning av giver?

Salget skjedde til underpris. Spørsmålet var derfor om skattemyndighetene kunne beskatte giveren som om salget hadde skjedd til markedsverdi. Skatte- loven § 13-1 gir skattemyndighetene hjemmel til å beskatte en transaksjon til full verdi dersom det foreligger et interessefellesskap mellom partene.

Skattedirektoratet mente at det riktignok forelå et interessefellesskap mellom selger og kjøper, men at dette ikke er tilstrekkelig til å beskatte faren for gaveelementet. Det må foreligge «noe mer». Ved vurderingen av om det foreligger «noe mer», la direktoratet vekt på at da arveavgiften ble opphevet og kontinuitetsprinsippet ble innført, var det kjent for lovgiver at formuesverdier ofte overføres fra foreldre ved gave/gavesalg til barns aksjeselskap. Det ble likevel ikke innført noen begrensning for gave/gavesalg til aksjeselskap, som omfattes av fritaksmetoden.

Skattedirektoratet kom derfor til at det ikke var grunnlag for å beskatte far for «gaveelementet» ved gavesalget, selv om arveavgiften er opphevet.

Hvordan overføre aksjer ved gave eller gavesalg?

Det stilles ikke spesielle formkrav knyttet til det å overføre aksjer vederlagsfritt eller til underpris til aksjeselskaper eid av myndige barn. Ved gaveoverføring er det naturlig at giver utarbeider og underskriver et gavebrev. Ved gavesalg bør begge partene undertegne en salgskontrakt. I gavebrevet/salgskontrakten bør giver regulere de betingelsene som skal gjelde, f.eks. oppgjør av eventuelt salgsvederlag, om gaven/underprisen skal gå til avkorting i fremtidig arv eller om det skal være forkjøpsrett ved eventuelt senere salg av aksjene.

Mottakeren skal melde overdragelsen til styret i selskapet som er gjenstand for overdragelse, og selskapet skal føre den nye aksjonæren inn i aksjeeierboken. Slike overdragelser er ikke betinget av samtykke fra styret. De utløser heller ikke forkjøpsrett for andre aksjonærer, slik utgangspunktet er for ordinære aksjeoverdragelser.

Gave for å kvitte seg med skattepliktig inntekt

Selv om det klare utgangspunktet er at giver ikke kan skattlegges for gaveoverføringer, kan det være situasjoner der skattemyndighetene vil hevde at gaveoverføringen kommer inn under området for såkalt skattemessig gjennomskjæring.

Et eksempel på dette er tilfeller der en skattyter har negativ inngangsverdi på en aksjepost og velger å gi bort aksjene. En ren gaveoverføring regnes

¹ BFU 48/02 og 20/08.

² BFU 25/14.

GENERASJONSSKIFTE: Ved generasjonsskifte er det relativt vanlig å overføre aksjer vederlagsfritt eller til underpris.

ikke som skattemessig realisasjon og er derfor heller ikke skattepliktig for giver. Ved å gi bort aksjeposten i stedet for å selge den kan skattyter dermed unngå å måtte ta den negative inngangsverdien til beskatning ved en gevinst-/tapsberegning.

Skattedirektoratet har i en uttalelse fra desember 2012³ uttalt at dersom det fremtredende motivet for gaven er å unngå skatt på gevinsten som fulgte av den negative inngangsverdien, kan det være nærliggende å vurdere skattemessig gjennomskjæring. Er imidlertid formålet med gaven forretningsmessig begrunnet, for eksempel ved overføring av aksjer til voksne barn for at de skal drive virksomheten videre, vil formålet med, og egenverdien av, transaksjonen

være en helt annen slik at gjennomskjæring ikke er aktuelt. Dette må imidlertid vurderes konkret.

Gave til eget selskap

Det er sikker praksis for at dersom en aksjonær overfører aksjer til eget aksjeselskap ved gave eller gavesalg, vil aksjonæren bli realisasjonsbeskattet som om han hadde fått fullt vederlag. Det at aksjonæren gir til eget selskap, fratar transaksjonen gavepreget som er forutsetningen for at giver ikke skal bli beskattet etter reglene for interessefelleskap.

Aksjer til ansatte

Dersom en ansatt mottar aksjer som gave eller til underpris, vil mottakeren bli beskattet for fordelene som

arbeidsinntekt. Et unntak når det gjelder underpris, er at ansatte kan få kjøpe aksjer med 20 prosent underpris, maksimalt 1500 kroner pr. år uten å bli beskattet. Forutsetningen er at dette er en generell ordning.

Hvis det er en personlig aksjonær som overfører aksjene vederlagsfritt eller til underpris, vil aksjonæren som regel ikke kunne kreve fradrag for et eventuelt tap ved overføringen. Fradrag for tap forutsetter at vederlaget er markedsmessig. Det er bare i de tilfellene når markedsverdien er lavere enn aksjonærens inngangsverdi at det kan kreves fradrag for tap.

Gis aksjene bort vederlagsfritt, kan aksjonæren uansett ikke kreve fradrag for noe tap, heller ikke differansen mellom inngangsverdi og en lavere markedsverdi. Tapsfradrag forutsetter at det foreligger realisasjon, dvs. at det er ytt et vederlag.

Dersom det er selskapet selv som overfører aksjene til den ansatte, dvs. at selskapet deler ut ervervede egne aksjer til en ansatt vederlagsfritt eller til underpris, må dette kunne behandles som en fradragsberettiget lønnskostnad for selskapet. Fradraget settes lik virkelig verdi av aksjen (minus det den ansatte eventuelt har betalt). Om den ansatte betaler vederlag eller ikke, spiller ingen rolle så lenge overføringen behandles som lønnskostnad.

³ Uttalelse 6. desember 2012 om aktuelle skattemessige tilpasninger.

Ny markedsplass på Oslo Børs

Oslo Børs etablerer ny markedsplass for handel av aksjer og egenkapitalbevis for både små og store selskaper som et supplement til Oslo Børs og Oslo Axess. Det nye markedet – Merkur Market – vil åpne i januar 2016.

Det vil være en lav terskel for notering på Merkur Market. Det settes ingen

minstekrav til markeds kapitalisering og likviditet i verdipapiret og kun ett års historikk med revidert årsregnskap. Det åpnes for notering av aksjer i vanlige aksjeselskaper i tillegg til allmennaksjeselskaper og i tilsvarende utenlandske selskaper. Andre verdipapirer skal også kunne tas opp til notering.

Frister for registrering i Foretaksregisteret

Elektronisk melding

Melding om vedtak om fusjon, fusjon, kapitalnedsettelse eller avvikling må være mottatt hos Foretaksregisteret innen 20. oktober. Gjennomføringsmelding og andre meldinger må være mottatt innen 10. desember.

Meldinger på papir

Meldinger på papir om fusjon, fusjon, kapitalnedsettelse eller avvikling må være mottatt innen 1. oktober, mens gjennomføringsmelding og andre meldinger på papir må være mottatt innen 30. november.

Skatteamnesti

Har du formue og inntekt i utlandet (eller Norge) som du ikke tidligere har opplyst om på selvangivelsen, kan du unngå tilleggsskatt, anmeldelse og straff ved å oppgi inntektene av eget tiltak (skatteamnesti).

Norge har inngått flere avtaler med andre land om utveksling av informasjon om økonomiske forhold, i tillegg til å forplikte seg til å implementere OECDs nye internasjonale standard for automatisk utveksling av finansielle kontoopplysninger på skatteområdet, også kjent som «the Common Reporting Standard» (CRS).

Ved implementeringen av CRS, som er forventet å skje i 2017, skal opplysningene automatisk sendes til skattemyndighetene.

Det er verdt å merke seg at det også er inngått avtaler med land som tradisjonelt har hatt høy grad av hemmelighold, som blant annet Sveits.

Kilde: skatt.no

Slutter med ulovlige BSU2-gebyrer

Nå kan du flytte BSU2-kontoen din, eller avslutte den og bruke pengene på annet enn bolig, uten å betale en krone for det. Forbrukerombudet vil følge med på at bankene holder løftene om ikke å kreve ulovlige gebyrer. BSU2-kontoer er kontoer til unge som vil spare mer til bolig enn BSU-ordningen åpner for.

Da Forbrukerombudet undersøkte vilkårene for disse kontoene, viste det seg at en rekke banker opererte med ulovlige gebyrer. Flere tok seg godt betalt dersom kunden ønsket å si opp kontoen uten å legge pengene i bolig, eller ville flytte kontoen til en bank med bedre vilkår. Finansavtaleloven forbyr oppsigelsesgebyr av denne typen, og regelen er viktig bl.a. fordi gebyrene kan virke innelåsende og ødelegge kundenes mulighet til å flytte både BSU- og BSU2-midler til banker med bedre vilkår.

Samtlige banker har gitt beskjed om at de vil følge kravene fra Forbrukerombudet.

Kilde: forbrukerombudet.no

Apper og barn

Datatilsynets sveip av 60 norske og utenlandske apper for barn opp til 13 år viser at 75 prosent av appene samler inn personopplysninger om barna. I omtrent halvparten av tilfellene er det uklart hvorfor personopplysningene blir samlet inn.

I de aller fleste tilfellene ble det samlet inn personopplysninger som IP-adresser og geolokasjon, men det dreier seg også om navn, alder og bosted.

Kun ti prosent av appene hadde personverntiltak som hjelper barn å ivareta sitt eget personvern. Slike tiltak kan være et pop-up-varsel når barnet i ferd med å dele bilder i et åpent forum eller ordensregler for bruk av appen som inkluderer enkle personverntips.

For mer informasjon om barn og personvern, se: www.dubestemmer.no

Kilde: Datatilsynet.no

Skal du kjøpe en bedrift, trenger hjelp med regnskap og skatt eller planlegger generasjonsskifte?

Vi har kompetansen.

Revisjon og attestasjonstjenester

- Ekstern (finansiell) revisjon
- Intern revisjon
- Borevisjon
- Attestasjoner til myndigheter

Regnskap og økonomi

- Regnskap, herunder IFRS
- Forretningsførsel
- Finansiering og budsjettering
- Management for Hire (regnskap-/økonomi, controller og lignende)

Skatt- og avgiftstjenester

- Bedriftsbeskatning, personbeskatning og merverdiavgift
- Internasjonal skatt
- Generasjonsskifte
- Expatriate tjenester

Transaksjonsstøtte

- Fusjon/fisjon/børsnotering
- Restruktureringer
- Finansiell due diligence
- Verdsettelse
- Sakkyndig redegjørelser

Rådgivning

- Strategi og analyse
- Prosjekter
- Risikostyring og intern kontroll
- Prosessforbedring
- Informasjons- og kommunikasjonsteknologi
- Gransking og misligheter
- Management for Hire

* For noen av tjenestene er det uavhengighetsregler i revisorloven som kan begrense omfanget og innholdet i vår bistand til egne revisjonsklienter.

Oslo

Grant Thornton Revisjon AS
Bogstadveien 30
N-0355 Oslo

Tlf. 22 20 04 00

Faks. 22 20 04 10

e-post: oslo@no.gt.com

Oslo

Grant Thornton Consulting AS
Bogstadveien 30
N-0355 Oslo

Tlf. 22 20 04 00

Faks. 22 20 04 10

e-post: consulting@no.gt.com

Oslo

Grant Thornton Law advokatfirma DA
Bogstadveien 30
N-0355 Oslo

Tlf. 22 20 04 00

Faks. 22 60 28 00

e-post: gtlaw@no.gt.com

Trondheim

Grant Thornton Revisjon AS
Vestre Rosten 81
N-7075 Tiller

Tlf. 73 10 24 10

Faks. 72 89 65 09

e-post: trondheim@no.gt.com

Oslo

Grant Thornton Management Consulting AS
Bogstadveien 30
N-0355 Oslo

Tlf. 22 20 04 00

Faks. 22 20 04 10

e-post: oslo@no.gt.com